

**JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH
BUDĚJOVICÍCH**

Pedagogická fakulta

Katedra hudební výchovy

Studijní program: M7503 Učitelství pro základní školy

Studijní obory: Učitelství českého jazyka a literatury pro 2. stupeň ZŠ

Učitelství hudební výchovy pro 2. stupeň ZŠ

Hudební život na Telčsku – historie a současnost

Vedoucí diplomové práce

PaedDr. Jan Holec, Ph.D.

Autor

Hana Vyvadilová

2010

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci s názvem Hudební život na Telčsku – historie a současnost vypracovala samostatně na základě vlastních zjištění a materiálů, které uvádím v seznamu použité literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své diplomové práce, a to v nezkrácené podobě ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách.

V Českých Budějovicích 20. 4. 2010

Hana Vyvadilová

Děkuji tímto PaedDr. Janu Holcovi, Ph.D. za odborné vedení a pomoc při zpracování diplomové práce. Za poskytnutí nutných materiálů ke zpracování práce děkuji vedoucí Odboru kultury v Telči paní Věře Peichlové a za poskytnutí užitečných informací panu Lubomíru Bláhovi.

Anotace

Diplomová práce podává ucelený obraz o hudebním životě v Telči, o jeho osobnostech, hudebních souborech a festivalech. Zachyceny jsou zde okolnosti jejich vzniku, je popsána jejich činnost a současný stav. Pozornost je věnována též dalším okolnostem a podmínkám hudebního života v Telči.

Klíčová slova

hudební život, koncert, festival, osobnost, soubor, činnost, kapela, sbor, folklór, hudba, píseň, repertoár

Annotation

This diploma thesis gives a comprehensive picture of musical life in Telc, its personalities, music and festivals. The circumstances are recognized of their creation, described their activities and current status. Attention is also paid to other circumstances and conditions of musical life in Telc.

Key words

musical life, concert, festival, figure, file, activity, band, choir, folklore, music, song, repertoire

Obsah

Úvod.....	7
1. Horácko a Telčsko	8
1.1 Region Horácko	8
1.2 Telčsko a jeho geografické vymezení.....	8
1.2.1 Krátký historický přehled	9
2. Počátek hudebního života v Telči	11
2.1 První český spolek v Telči	12
2.2 Druhý český spolek.....	13
2.3 Čtenářský spolek v Telči.....	14
2.3.1 První světová válka versus kultura v Telči	15
3. Pěvecký spolek Smetana Telč.....	16
3.1 Období hudebního života v Telči pod vedením bratrů Mátlových.....	18
3.1.1 Josef Mátl (1914-1983).....	18
3.1.2 Ladislav Mátl (1914-1988)	19
3.1.3 Nejdůležitější události během působnosti bratrů Mátlových.....	20
3.1.3.1 Období druhé světové války	20
3.1.3.2 Období po válce 1945 až do roku 1982	21
3.2 Období pěveckého sboru Smetana od roku 1983 až po současnost	25
4. Dětské pěvecké sbory v Telči	29
4.1 Dětský pěvecký sbor Notičky	29
4.2 Pěvecký sbor Cantilena.....	29
4.3 Pěvecký sbor Cordia	30
5. Kruh přátel hudby	33
6. Francouzsko - česká hudební akademie.....	36
6.1 Studenti akademie.....	36
6.2 Profesori vyučující na akademii	37
6.3 Koncerty akademie	40
7. Folklor v Telči	42
7.1 Zvyky a obyčeje na Horácku	42
7.1.1 Horácké nářečí	42

7.1.2	Horácké tance	43
7.1.3	Horácké písně	43
7.1.4	Horácký kroj	44
7.1.4.1	Popis mužského obleku	45
7.1.4.2	Popis ženského kroje	46
7.2	Horácký dyndácký folklorní soubor v Telči	46
7.3	Folklorní soubor Kvíteček a Kvítek.....	48
7.4	Folklorní soubor Podjavořičan.....	49
7.4.1	Hudebně-taneční repertoár (pásma).....	51
7.4.2	Kulturní akce pořádané folklorním souborem	51
8.	Folkový festival Prázdniny v Telči	54
8.1	Organizátoři festivalu	54
8.2	Koncerty.....	54
8.3	Doprovodné akce festivalu	57
9.	Telčská dechovka.....	58
10.	Dixieland Jazz Band Telč	60
	Závěr	62
	Seznam použité literatury a pramenů.....	63
	Seznam příloh	65

Úvod

Téma této diplomové práce je Hudební život na Telčsku – historie a současnost. Město Telč pořádá ve spolupráci s hudebními soubory a spolky mnoho kulturních akcí pro své občany a turisty. Proto vyvstala otázka, kdo jsou ti zpěváci, hudebníci či tanečníci, kteří posluchačům a divákům přinášejí potěšení při různých příležitostech. Zjištění odpovědí se stalo hlavní motivací, proč napsat tuto práci.

V počátku práce bude vymezen region Horácko, Podhorácko a mikroregion Telčsko geograficky a krátce historicky, oba pojmy budou následně obsaženy v dalších částech práce.

Seznámíme se s počátkem hudebního života, s významnými osobnostmi tehdejší doby, kteří v Telči aktivně působili a vytvářeli dějiny hudebního života. Z této historie plynule přejdeme k současnému pěveckému sboru Smetana. Poté budou představeny další pěvecké sbory působící na Telčsku a spolek Kruh přátel hudby, který se stará o organizaci koncertů vážné hudby již více než 20 let. V Telči již několik let probíhá festival vážné hudby Francouzsko-česká hudební akademie, kterému bude věnována samostatná kapitola.

Následně bude pojednáno o tradicích Horácka, o horáckých tancích, písních a krojích. Dále se zaměříme na vznik a historii folklórních souborů působících v Telči.

S městem je pevně spjat folkový festival Prázdniny v Telči, se kterým se seznámíme v samostatné části.

V posledních dvou kapitolách budou představeny dva hudební soubory (Telčská dechovka a Dixieland Jazz Band Telč), které jsou nedílnou součástí kulturních akcí pořádaných městem Telč.

Cílem této práce je nahlédnout na hudební život na Telčsku v období historickém a současném. Zmapovat jednotlivé spolky, soubory a festivaly ve svém vývoji. Vyzdvihnout nejvýznamnější akce a osobnosti spojené s hudebním životem.

Při zpracovávání práce se bude vycházet z kronik města a souborů, dostupné literatury, internetových stránek, propagačních materiálů, místního tisku a vlastních poznatků.

1 Horácko a Telčsko

1.1 Region Horácko

Region Horácko je jinak nazývané Moravské Horácko a Podhorácko. Tento region není příliš známý, jestliže jej přirovnáme k ostatním oblastem, jako je například Valašsko nebo Slovácko. Lidé si většinou pod pojmem Horácko představí obyvatele Horáky, kteří žijí v lesích a horách a trpí chudobou. Nemůžeme to tak říct. Sice zde nebyly žádné kulturní ani sociální předpoklady k vytvoření oblastní kultury, jako je tomu na jiných územích. Pravděpodobně k tomu přispěla výhodná výroba sukna a výroba pивního sladu v Jihlavě. Tato zaměstnání vyžadovala ke své dobré prosperitě odborníky a ti přijížděli z dalekého okolí. Právě toto stěhování obyvatel přispělo k tomu, že se nevytvořil typický folklór Horácka a ani nevytvrdá o velké chudobě této oblasti. Jeho typičností se tedy stala především lidová tvořivost, zvyky, písně, tance a kroje. (Brtník, 2004)

Horácko územně zabírá: Telčsko, část Dačicka, Jihlavsko a Žďársko. Dále se k těmto oblastem přidává západní část Vysočiny Pelhřimovsko, Pacovsko a Kamenicko. Za území Podhorácka považujeme Moravskobudějovicko, Třebíčsko, oblast okolo Velkého Meziříčí a část Bystřicka nad Pernštejnem. Regionem protéká řeka Jihlava, Moravská Dyje, Svitava a Svratka. Na celkovém území je poměrně dost velký rozdíl v nadmořské výšce a to 280 – 837m. A to nám také říká, že ani domněnka o tom, že by Podhoráci žili pod horami není pravdivá. Na území Pohorácka totiž vůbec žádné hory nejsou. Je zde nejvyšší hora Klučovská s nadmořskou výškou 600m, nacházející se u města Třebíče. Ale na pohled není vůbec znatelná. (Brtník, 2004)

1.2 Telčsko a jeho geografické vymezení

Mikroregion Telčsko se nachází v jižní části kraje Vysočina (dříve Českomoravská vrchovina), v jižní části bývalého okresu Jihlava. V samotném

středu mikroregionu leží město Telč, které je také největší. Součástí Telčska je 48 přilehlých obcí.

Mikroregionem protéká řeka Moravská Dyje, která má několik přítoků. Těmi jsou: řeka Myslůvka, Vyderský potok a řeka Vápovka.

Součástí mikroregionu je také jedna vodní nádrž, která zásobuje téměř celý mikroregion pitnou vodou, nacházející se poblíž obce Nová Říše.

Žije zde asi 13 645 obyvatel. Z toho je asi 6 500 obyvatel telčských.

1.2.1 Krátký historický přehled

Vzhledem k tomu, že se Telčsko nachází v poloze, kde nejsou příliš příznivé klimatické podmínky, zapříčiněné vrchovinnou krajinou způsobující mnoho srážek, nepatří ke starým sídelním územím. Archeologické nálezy hovoří pouze o tom, že zde vedly nějaké komunikace v období doby kamenné. (Dvořák, 1989)

Místní pověst praví, že Telč byla založena v roce 1099, kdy moravský kníže Otto II. zvítězil v bitvě s českým Břetislavem. Na památku tohoto souboje založil Otto II. kapli, později kostel a poté osadu. (Dvořák, 1989)

Území Telčska bylo velmi dlouho královským majetkem a to až do roku 1339, kdy jej vyměnil Jan Lucemburský s Oldřichem z Hradce za hrad Bánov, který se nacházel u Uherského Brodu. Od té doby se tedy panství Telčsko stává majetkem pánů z Hradce z rodu Rožmberků (majitelé panství Jindřichova Hradce). Za této doby vznikla historická část Telče tak, jak ji známe dodnes. Byl postaven kostel Nanebevzetí Pany Marie, dnešní čtvrť Starého města, sousoší boží muka stojící na hrázi Ulického rybníka a také byla přestavěna severovýchodní část zámku, která byla dříve vodním hradem. Dále vznikaly nové dvory, rybníky a rozšiřovala se panství. (Dvořák, 1989)

Páni z Hradce vlastnili panství do roku 1604, kdy vymírají bez mužského potomka. A tak přivádí na panství Lucie Otilie (sestra jednoho z posledních pánů) svého manžela Viléma Slavatu (místodržící pražské defenestrace 1618). Od té doby zde vládne rod Slavatů, stejně jako v Jindřichově Hradci, jejichž vláda byla poznamenaná třicetiletou válkou, kdy panství velmi upadlo. Na svém postu zůstali

až do roku 1691, kdy se zdejší vlády ujímají Lichtenštejnové z Kastelhornu (1691-1796) a po nich Podstatští-Lichtenštejnové (1796-1945). Poté přechází majetek panství do vlastnictví státu. (Dvořák, 1989)

Za celou tuto dobu si zachovala Telč svou podobu od doby pánů z Hradce. To je také důvodem toho, že v roce 1992 byla zapsaná na Seznam světového kulturního dědictví UNESCO.

2 Počátek hudebního života v Telči

Za prvopočátek hudebního života v Telči, dle dochovaných informací, můžeme považovat přelom 18. a 19. století, kdy v Telči působil **Josef Tobiášek** (1792-1846), kterého lze považovat za zakladatele hudebního života v Telči. Josef Tobiášek pocházel z učitelské rodiny, kde bylo za pět generací 26 učitelů. Poté co vystudoval práva, která ukončil v roce 1817, působil jako vychovatel ve Vídni u Adolfa a Gustava Podstatzkých z Lichtensteina, se kterými se dostal do Telče. Když se dostal do Telče, věnoval se především hudbě a stal se ředitelem telčského kůru, kapelníkem zámeckého hudebního tělesa (založil orchestr), které mělo v roce 1840 třicet hudebníků a dvacet dva zpěváků. Řídil některá divadelní představení na telčském zámku. Dochovaly se i některé jeho úpravy oper a her se zpěvy pro zámecké divadlo, které jsou uchovány v telčském muzeu. (Bednář, 1999)

Další velmi významnou osobností hudebního života v Telči byl hudební skladatel **Jan Evangelista Kypa** (1813-1868), jež se narodil v rodině tkalce v Borotíně, kde také získal své základní hudební vzdělání u svého učitele. Po ukončení varhanického kursu v Praze se stal v roce 1834 varhaníkem v Jindřichově Hradci, kde také začal komponovat. Po roce této činnosti získal učitelské místo na jindřichohradecké škole, což byla práce, kterou upřímně miloval, a tak mu nezbyvalo příliš času na komponování. I přesto se pravidelně zúčastňoval skladatelských soutěží pražské varhanické školy a v roce 1837 zde získal 3. cenu za Pastorální mši českou A-dur, která se dodnes uvádí¹. (Bednář, 1999)

Na podzim roku 1848 se přistěhoval do Telče, kde začal učit na dívčí škole, na které působil dvacet let, až do své smrti. Své učitelské povolání bral velice svědomitě, poněvadž mu byl v roce 1867 udělen titul Vzorný učitel. Napsal i několik učebnic: Zeměpis (1847), Německá mluvnice (1848), Dějepis Moravy (1851), Nauka o souhlasu (1861), Životopis Františky Slavatovské – překlad z latiny (1862), Stručný dějepis města a panství Telče (1857). Stal se ředitelem kůru

---

¹ Ve svém repertoáru ji má např: Vysokoškolský umělecký soubor Univerzity Karlovy s orchestrem Camerata Carolína - řídí Jiří Perlík a Jakub Zicha, Komorní filharmonie Vysočina – šéfdirigent Mgr. Jakeš, Jindřichohradecký symfonický orchestr – dirigent Petr Píša

a vytvořil chrámový orchestr a sbor. Zde v Telči velmi často komponoval a telčský kostel se za jeho působení stal koncertní síní. Mezi jeho nejznámější díla patří pastorely se zpěvnou melodií, vycházející z trojzvuku pastýřských píští, dále také složil řadu populárních skladeb (polky, valčíky, pochody, pohřební písně, atd.). Těžištěm jeho práce byla však chrámová hudba. Napsal více než sto skladeb. Dále také psal i díla hudebně teoretická, založil hudební školu, která však trvala pouze jeden rok. (Bednář, 1999)

2.1 První český spolek v Telči

V 18. a 19. století byla Telč poněmčená stejně jako jiná moravská města. A tak v sedmdesátých letech 19. století, po vzoru jiných měst, chtěli občané města založit české středisko, kde by se všichni občané mohli scházet.

Tak tedy vznikl v Telči po delších přípravách první český spolek „**Občanská beseda**“. Bylo to roku 1872 a scházelo se zde asi 72 členů ze všech společenských vrstev. Činnost tohoto spolku byla velice rozmanitá. V Besedních místnostech, které se nachází v budově dnešního hotelu Celerýn na náměstí v Telči, se četly české noviny, podnikaly se výlety po okolí města Telče a pořádaly se různé slavnosti oslavující rozmanité příležitosti jako byly například Velikonoce, Vánoce, narozeniny jednotlivých členů atd. Kromě toho místní obyvatelé sblížovaly spolkové zákony a přátelské večery, jejichž program začaly po krátké době své existence provázet a doplňovat různé písně a lidové popěvky. V prvních letech působení spolku se utvořil mužský pěvecký sbor, ve kterém měl každý hlas čtyři zpěváky. V jejich repertoáru byly především lidové a vlastenecké písně. Tento sbor řídil učitel Brandstiller a po něm učitel Macilis. V roce 1875 tento komorní sbor převzal profesor Bolech, který s nimi nastudoval operetu o dvou jednáních Dívčí ústav skladatele Franze von Suppé, která byla doprovázená na klavír. (Vlček, 2004)

Později se ve vedení tohoto uskupení a řízení různých pěveckých programů při akademiích objevil řídící učitel Erban a po něm profesor telčské reálky **Leandr Čech**. L. Čech byl velmi dobrým učitelem češtiny a němčiny. Na své studenty byl náročný, poněvadž prý vyžadoval soustředění na práci a důslednost, ale zároveň

dokázal svým žákům důvěřovat. L. Čech také patřil mezi vynikající hudebníky a zpěváky. (Bednář, 1999)

V roce 1880 nastudoval se sborem operu Antonína Dvořáka Šelma sedlák. (Vlček, 2004)

Od roku 1890 se ujal vedení sboru **Jan Tiray** místní historik a hudebník, který byl dlouhá léta ředitelem dívčí měšťanské školy v Telči. Především jeho činnost hudební byla velice bohatá. Třináct let vyučoval na reálce zpěv, vedl chrámový sbor a byl ředitelem kůru. V Občanské besedě zastával funkci sbormistra. Skládal koledy, písně a dokonce i několik klavírních skladeb. Jeho skladatelská úroveň však z daleka nedosahovala Kypťovy úrovně. O své zkušenosti se podělil v „Trojdílného zpěvníku pro žactvo českých škol středních“. Dále také nechal ve své školní příručce vytisknout hymnu husitských vojsk „Ktož sú boží bojovníci“. Jako sbormistr se sborem nacvičoval sbory Bendlovy, Dvořákovy, Malátovy, a např. i melodrama Štědrý den a Zlatý kolovrat. Se svým pěveckým a hudebním tělesem uskutečňoval koncerty nejen v Telči, ale i v okolních městech. (Bednář, 1999)

Sbormistrovskou funkci přejímá od roku 1895 odborný učitel Kajer, který mění mužský pěvecký sbor na smíšený a pouští se do provedení Bergmanovy balady Toman a lesní panna a Bendlova smíšeného sboru Švanda dudák. (Kronika 6)

2.2 Druhý český spolek

V roce 1887 byl v Telči založen spolek **Omladina** sdružující mladší generaci. Jeho cílem bylo, podobně jako Občanské besedy, sdružovat český život ve městě a potlačovat kulturou německý živel, podílel se na hudebních a pěveckých pořadech pořádaných v Telči. (Vlček, 2004)

Po několika letech působení obou spolků se najednou ukázalo, že toto je velmi neefektivní a že by bylo mnohem lepší, a to především organizačně, kdyby v Telči fungoval spolek pouze jeden. Proto došlo ke sloučení obou spolků.

2.3 Čtenářský spolek v Telči

Tento spolek byl založen díky spojení spolků Občanská beseda a Omladina a to 20. května roku 1909. Nezabýval se pouze hudbou, ale obsahoval sedm oborů – hudební, pěvecký, literární, divadelní, sportovní, přednáškový a zábavný.

V tomto období došlo v pěveckém oboru k opravdu velkému rozvoji, a to především díky tomu, že se do Telče přistěhoval okresní soudce **Antonín Pospíšil**.

Antonín Pospíšil (1879-1949), otec pozdějšího slavného operetního pěvce Járy Pospíšila, vystudoval gymnázium v Havlíčkově Brodě a práva na Univerzitě Karlově v Praze. V této době získal sborovou praxi v pražském Hlaholu, kde nejen zpíval, neboť měl krásný tenorový hlas, ale i dirigoval. Po studiích působil u soudu v Jihlavě, Telči, Moravských Budějovicích a Čáslavi. Jako tenorista a sbormistr zakládal ve všech místech svého působení pěvecké sbory, s nimiž sklízel mnoho úspěchů. Zasloužil se zbudování pomníku Bedřichu Smetanovi v Karlových Varech a v posledních letech svého života se věnoval hudební historii. (Bednář, 1999)

Když se r. 1908 dostal do Telče, projevil se jako všestranný organizátor kulturního života. Ihned se ujal pěveckého sboru Čtenářského spolku, z kterého pod jeho vedením vyrostl kvalitní soubor. Nastudoval s ním národní písně, skladby skladatele Smetany, Foerster a mnohé jiné. (Bednář, 1999)

Antonín Pospíšil vedl sbor k úspěchu. Sbor s ním absolvoval mnoho pěveckých zájezdů jak do blízkého, tak do vzdáleného okolí Telče. V roce 1912 přihlašuje sbor k pěveckým závodům, které se uskutečňují v Plzni. Zde získává pěvecký sbor první mimořádnou cenu. Vyhrává zlaté medaile a stříbrný věnec jako ocenění v kategorii malých venkovských sborů. Tehdejších závodů se zúčastnilo 29 členů mužského sboru včetně dirigenta. Stejně ocenění tehdy získal i sbor pražských učitelů. (Příloha 1) Od té doby je Telč známá, jako hudebně velmi vyspělé město. (Vlček, 2004)

2.3.1 První světová válka versus kultura v Telči

Období pěveckého života a sboru v Telči za vedení A. Pospíšila bylo velmi šťastné, krásné a nadšené i úspěšné. Toto období bylo násilně přerušeno První světovou válkou. Dirigent A. Pospíšil byl jakožto politicky podezřelý donucen opustit město Telč a byl přeložen do Moravských Budějovic. V tuto chvíli sbor nepřišel pouze o svého dirigenta, ale i o spoustu svých členů, protože museli narukovat do armády. Vedlo to k tomu, že veškerá kulturní činnost v Telči byla během První světové války přerušena až do roku 1918. (Vlček, 2004)

3 Pěvecký spolek Smetana Telč

V roce 1918 po vzniku samostatné Československé republiky, byla obnovena činnost Čtenářského spolku. Mužského sboru a orchestru se ujal ředitel kůru **Bohumír Pokorný** (1877-1968), hudební skladatel (opera Dožínky, zhudebněné básně Vítězslava Háška Mé písně, atd.), harmonizátor moravských lidových písní a žák varhanické školy Leoše Janáčka v Brně. Ženský sbor začal vést předseda spolku řídicí učitel **Augustin Ptáček**. V roce 1919 měl sbor 133 členů, kteří se dělili na 67 zpívajících členů a 66 mecenášů tzv. přispěvovatelé sboru. (Bednář, 1999)

V té době studovali na zdejší reálce dva hudebně nadaní studenti Jaroslav Francel a Theodor Schaefer. Oba přispěli k oživení hudebního a kulturního života v Telči. J. Francel byl hudebním skladatelem a jeho skladatelské prvotiny vznikly právě v Telči – Integrál revue, Telč se směje ráda, dětská zpěvohra Honza dobrák nebo opera Švanda.

Město také navštívili v letech 1920-1924 mnozí významní hudebníci, jako je třeba hudební skladatel Jaroslav Křička, klavírní virtuos Rudolf Firkušný, houslistka Lola Bartlová a další. (Vlček, 2004)

Pod vedením Bohumíra Pokorného dosáhla sborová činnost svého vrcholu v roce 1924. Toho roku 24. dubna 1924 se uskutečnilo sté výročí narození hudebního skladatele Bedřicha Smetany. Pan Bohumír Pokorný byl velkým obdivovatelem Bedřicha Smetany a proto se zasloužil o nové pojmenování spolku. K tomuto výročí se spojily dohromady tři odbory Čtenářského spolku - pěvecký, hudební a divadelní, v jeden a byl přejmenován na **Pěvecko-hudební a divadelní spolek Smetana Telč**. Tento název se ujal a pěvecký sbor se tak jmenuje dodnes. (Vlček, 2004)

K tomuto přejmenování a vzniku nového spolku je záznam v kronice města Telče, 1924, cituji:

„Čtenářský spolek změnil na valné hromadě konané dne 14. dubna 1924 jednomyslným usnesením své jméno na spolek Smetana na počest stoletých narozením tohoto největšího hudebního génia našeho národa. Oživil pak tento spolek ve své činnosti hudební, zpěvní a dramatické. Ve dnech 3.

a 4. května 1924 uspořádal Smetanovy oslavy za spoluúčasti všech místních kulturních spolků a korporací pod protektorátem městské rady. V neděli na to pořádán v sokolovně do posledního místa naplněné koncert za řízení sbormistra spolku učitele hudby a ředitele kůru Bohumíra Pokorného. Velmi bohatý a hodnotný program vesměs ze skladeb mistrovských, sestávajících z čísel orchestrálních, mužského pěveckého sboru a hudebníků a zpěvných čísel sólistů proveden byl bezvadně a za neutuchajícího potlesku všech přítomných. Čestně tady vzpomenulo město naše tohoto národního velikána, jehož skladby s úspěchem šíří jméno našeho národa takřka již po celém kulturním světě." (Kronika 1)

Jako prvním předsedou tohoto spolku se stal František Fromek, dalším se stal profesor Cyril Michna a po něm se vedení ujal řídící učitel Augustin Ptáček. Spolek pořádal pravidelně nejméně dva koncerty ročně v Telči a koncertoval i v jeho okolních městech. Do Telče si také sbor zval i jiné sbory při konání různých slavností. Jako například asi v polovině dubna roku 1928 při oslavách desetileté samostatnosti Československa navštívila Telč pěvecká jednota „Vítězslava Nováka“, která provedla svůj koncert ve zdejší plně obsazené sokolovně a jako odměnu mu pěvecký sbor Smetana dal vavřínový věnec se stuhami. Dále zde např. hostoval pěvecký sbor z Moravských Budějovic, Pěvecké sdružení moravských učitelů, pěvecký sbor Lyra z Chicaga. Koncertoval zde i mistr Jan Kubelík. V roce 1931 se stal pěvecký sbor Smetana Telč členem Pěvecké župy západomoravské a Pěvecké obce české. (Kronika 6)

Roku 1934 předal Augustin Ptáček řízení ženského sboru Josefu Mátlovi, kterému bylo tehdy pouhých dvacet let a působil jako učitel. V té době byl sbor pouze pěvecký a Josef Mátl ho rozšířil o doprovodný orchestr. V roce 1935 se vzdal řízení mužského pěveckého sboru i Bohumír Pokorný a předal jej Ladislavu Mátlovi, který po dva roky řídil oba sbory i za svého bratra Josefa, jenž byl dva roky na vojně. (Kronika 6)

Pro pěvecký spolek Smetana nadchází velice dlouhé období, kdy v jeho čele stojí dva bratři Josef a Ladislav Mátlovi.

3.1 Období hudebního života v Telči pod vedením bratrů Mátlových

V této podkapitole se bude pojednávat o bratrech Mátlových, jejich životopisech a posléze i o událostech týkajících se pěveckého sboru pod jejich vedením. Tyto dvě osobnosti neodmyslitelně patří k působení pěveckého sboru v Telči, ale i v jejím okolí. Za jejich působnosti v Telči došlo k velkému hudebnímu a kulturnímu rozkvětu.

3.1.1 Josef Mátl (1914-1983)

Narodil se (a jeho dvojče bratr Ladislav) v rodině bednáře, která měla a vychovala čtyři syny. Své základní i střední vzdělání získal v Telči, kde v roce 1932 maturoval. O rok později v roce 1933 ukončil vzdělání na Učitelském ústavu v Bratislavě. Pak začal vyučovat a učil ve škole v Mrákotně a v Telči. Tím ovšem jeho studium neskončilo a J. Mátl se mu vedle svého zaměstnání i nadále věnoval. Od roku 1935 začal vést ženský pěvecký sbor Smetana Telč, založil smíšený sbor Smetana Telč, posléze vedl i mužský sbor a orchestr. Ještě téhož roku založil při měšťanské škole v Telči dětský sbor, který byl žáky a žákyněmi hojně navštěvovaný. Zkrátka všude, kde Josef Mátl působil, tak zakládal nové sbory. S tím taktéž souvisí, že vedl Pěvecké sdružení Českomoravské vrchoviny, tj. sborů Smetana z Telče, Foerster z Jihlavy a Hlahol Janáček z Třebíče. (Bednář, 1999)

Pro Horácko má velký význam jeho činnost sběratelská. V jeho pozůstalosti bylo nalezeno 1592 zápisů písní, říkadel a tanců. Mnohé z horáckých písní upravil pro sborový zpěv, mnohé z nich uváděl se smíšeným sborem za doprovodu skřipáckého (dyndáckého) kvarteta, které vzniklo v roce 1946 na telčském gymnáziu (viz kapitola 7.2), kde Josef Mátl učil. (Bednář, 1999)

V roce 1950 začal vyučovat na školách vyššího stupně (Březinovo gymnázium v Telči, Pedagogická škola v Jihlavě, Pedagogický institut v Jihlavě). Roku 1952 získal doktorát na Karlově univerzitě v Praze. Od roku 1965 se stal odborným asistentem na katedře hudební výchovy na Pedagogické fakultě v Ústí nad Labem, kde vyučoval až do svého důchodu. Poté se stal doktorem přírodních věd, roku 1974 získal titul docenta v oboru hudební výchova a v roce 1977 získal titul kandidáta věd v oboru hudební teorie. (Bednář, 1999)

Od útlého dětství se věnoval hudbě, stejně jako jeho bratr. Své hudební základy získal u Stanislava Rajského² a později u Bohumíra Pokorného (již zmíněn). Náplní celého jeho života byla činnost, která byla spjata s pěveckými a hudebními soubory.

Z jeho skladatelské činnosti stojí za zmínku písně Bílá Telč a Milenci, které jsou obě na text Františka Kožíka a tklivou píseň Chudobka na slova Františka Branislava. (Bednář, 1999)

3.1.2 Ladislav Mátl (1914-1988)

S bratrem Josefem sdíleli až do maturity stejný osud. Oba dva již od útlého dětství spojovala náklonnost k hudbě. Již na reálce založili studentský orchestr, po maturitě absolvoval Ladislav Mátl jednoletý abiturientský kurz na Obchodní akademii v Brně. Poté pracoval dva roky v Baťových závodech ve Zlíně a v prosinci 1936 přešel do spořitelny v Telči, kde zůstal a pracoval jako úředník a poté povýšil na vedoucího a zůstal své práci věrný až do důchodu. Během svého zaměstnání stejně jako jeho bratr studoval. V roce 1937 byl zapsán na Právnickou fakultu na Karlově univerzitě. ale protože docházelo v době války k perzekuci vysokých škol, získal doktorát až v roce 1952.

Zúčastnil se veškerého hudebního života v Telči a úzce spolupracoval s bratrem Josefem. Hrál první housle v orchestru, violoncello v kvartetu a později

---

² Stanislav Rajský byl místní nevidomý hudebník, který údajně ovládal snad všechny hudební nástroje. Ale především se věnoval hře na křídlovku, ladění pian a výuce mnoha žáků. Josefa a Ladislava vyučoval hře na housle.

ve skřipáckém (dyndáckém) kvartetu dyndáckou basu. (viz kapitola 7.2) Vedle toho plnil úkoly jednatele a pokladníka. (Bednář, 1999)

3.1.3 Nejdůležitější události během působnosti bratrů Mátlových

Dva roky po tom, co bratři přijali řízení obou sborů proběhlo 25. výročí vítězného zájezdu do Plzně a 4. prosince 1937 se odehrál koncert, kde byl i přítomen bývalý sbormistr Antonín Pospíšil. (Kronika 1)

3.1.3.1 Období druhé světové války

Velice významné období bylo pro sbor i období druhé světové války. Za okupace byla činnost veškerých českých spolků úplně zastavená nebo velice omezená. V Telči byly pouze dva spolky, které mohly fungovat. Bylo to Sdružení hasičů z důvodu hospodářského a pak to byl Pěvecký spolek Smetana, který jako jediný mohl v té době vyvíjet nějakou kulturní činnost. V roce 1939 byly provedeny tímto spolkem dva koncerty. Roku 1940 na jaře dva a v prosinci taktéž dva koncerty.

V roce 1942 proběhlo pět koncertů, na kterém byly předvedeny skladby Františka Kmocha. Na koncertě účinkoval mužský sbor, který měl 40 členů a ženský sbor, který měl taktéž 40 členek. Jako doprovod zahrál orchestr, který měl 60 členů. Hrála se píseň „Česká muzika“, která směla být opravdu pouze zahráná, nikoliv zpívaná.

V roce 1943 proběhly tři koncerty národních písní, které upravil pro sbor Bohumír Pokorný. Všechny tyto koncerty byly hojně navštěvované a oblíbené a v podstatě fungovaly jako skrytý manifest proti útlaku. Pro nácvič těchto národních písní byl v roce 1943 uskutečněn nábor nových zpěváků – mužů. V Telči se jich tehdy sešlo 82. (Vlček, 2004), (Příloha 2)

Dále se uskutečnily tohoto roku tři koncerty Dětského pěveckého sboru pod vedením Josefa Mátla. Koncerty se konaly ve dnech 5., 6. a 7. června 1943,

na kterých účinkovalo obdivuhodných 200 místních dětí s pásmem lidových písní. (Příloha 3, 4) (Kronika 1)

V roce 1944 se sbor věnoval studiu skladeb učitele J. E. Kypty. S tímto programem byly uskutečněny dva koncerty společně s orchestrem. Tyto koncerty řídil Josef Mátl a na varhany hrál profesor pražské konzervatoře a dlouholetý přítel J. Mátle, Ladislav Vachulka. Tyto Kypťovy skladby byly pak také provedeny 7. a 10. září 1944 v pražské Loretě. (Kronika 1)

3.1.3.2 Období po válce 1945 až do roku 1982

Již v prvních dnech po osvobození roku 1945 se činnost sboru rozvinula naplno. Pořádaly se až tři koncerty v měsíci a v některých letech bylo uspořádáno až 20 koncertů a vystoupení ročně.

V prvním poválečném roce se vrátil Josef Mátl z mimořádného vojenského cvičení, na které byl odvolán, do Telče a ujímá se vedení celého sboru Smetana. Ve vedení sboru zůstává až do roku 1983, což znamená, že v jeho čele stál celých 46 let.

K oslavě osvobození roku 1948 byl uspořádán slavnostní koncert mužského sboru nazývaný Večer československo-sovětského přátelství, kdy byly zazpívány také hymny - československá a ruská, které zharmonizoval Bohumír Pokorný. Koncert řídil Ladislav Mátl a kromě státních hymen zazněly české a ruské písně, které byly proloženy recitací českých a ruských básní. (Kronika 2)

Dne 17. dubna 1948 proběhl společný koncert, na kterém účinkoval Pěvecký spolek Smetana společně s Pěveckým sdružením Studená v místní Sokolovně. Na tomto koncertě zazněly skladby Smetany, Foerster, Kálíka, Hilmera, J.Jindřicha, Křížkovského, Píchovy, Pallovy a Vachovy. Na koncertě účinkovaly sbory spojené. Ženský sbor měl 54 členek, mužský sbor 57 členů a smíšený sbor měl rovných 100 členů. Sbory doprovázel orchestr, který se skládal ze 34 členů, ve kterém účinkovali studenti telčského gymnázia a členové spolku Smetana. Dirigenty pro tento večer byli Josef Mátl, dirigent ze Studení Josef Pavlíček a skladatel Václav Kálik, který byl

hostem tohoto koncertu a své skladby si sám dirigoval. Cílem tohoto koncertu bylo dokázat, jak je důležitá kulturní spolupráce. Ještě téhož roku uspořádal spolek pod vedením Josefa Mátle několik koncertů. (Kronika 2)

Další velmi důležitou událostí pro Telč tohoto roku bylo založení Městské hudební školy. Jejím ředitelem se stal František Melichar, který do této doby pracoval jako profesor na Městské hudební škole v Jihlavě. Hudební škola začala poskytovat dětem od sedmi do šestnácti let hudební výchovné předměty, jako jsou přípravná hudební výchova, hra na klavír a hra na housle. Do školy se přihlásilo hned první rok 134 žáků, z toho 64 chlapců a 70 děvčat. Vyučování se provádělo především v odpoledních hodinách. Na škole začalo pracovat pět učitelů a jedna z nich byla žena. (Kronika 2)

Od té doby funguje hudební škola v Telči nepřetržitě až dodnes. Pouze dnes škola nabízí studium více hudebních nástrojů.

V dalších letech spolek hojně koncertoval. V jejich repertoáru byly skladby nejen duchovní, ale i světské. Sbor byl velmi uznáván a to nejen v Telči, ale i za jejími hranicemi, a to na celém Jihlavsku. Což znamenalo, že sbor opravdu nekonzertoval pouze v Telči, ale právě také velmi hojně v Jihlavě. Roku 1949 uspořádal Hudební soutěž ve zpěvu žactva II. a III. stupně, kde se telečtí žáci umístili na druhém místě. První místo tehdy získali mladí zpěváci ze Slavonic. (Kronika 2)

50. léta - V roce 1950 byl Pěvecký spolek Smetana donucen se spojit s kulturním odborem „Motorpalu“³ a tímto spojením vznikl **Hudební, pěvecký a divadelní spolek Smetana při národním podniku Motorpal v Telči**. Ukázalo se, že pro Smetanu je to příznivé, poněvadž Smetana byl zavedený a nové členy z Motorpalu podpořil, přijal a v podstatě i podržel. Společný spolek nadále velmi dobře fungoval a koncertoval nejen v Telči, ale i v okolí. Například ve Znojmě, Jihlavě nebo Českém Rudolci. Proto hned následujícího roku 1951 uspořádal spolek

---

³ Motorpal je společnost, která byla založena v roce 1946 v Jihlavě a měla svou pobočku v Telči. Zabývá se výrobou součástek a náhradních dílů do motorů.

velký Hašlerův koncert, jako vzpomínku na umučeného populárního písničkáře Karla Hašlerka. Bylo zde zazpíváno 30 písní tohoto autora a koncert měl takový úspěch, že musel být ještě dvakrát zopakován. (Kronika 2)

60. léta - Od šedesátých let došlo k přeměně a pěvecký spolek Smetana začal vystupovat pod jménem **Sdružení Českomoravské vysočiny**. Pod tímto jménem působil až do osmdesátých let. Toto sdružení nespočívalo pouze ve změně názvu, ale především došlo k tomu, že Josef Mátl začal vést další sbory a to Foerster Jihlava a Hlahol a Janáček Třebíč. Tyto sbory sloučeny v jedno sdružení, které koncertovalo ve většině případů společně. (Vlček, 2004)

70. léta - 2. prosince 1979 oslavil sbor 70. výročí svého vzniku (1909 při Čtenářském spolku). Zazpívalo zde celé Sdružené Českomoravské vysočiny. V první části koncertu zazněly sborové skladby skladatelů Václava Kálíka, Leoše Janáčka a Zdeňka Šestáka. Premiéru zde měla báseň Františka Kožíka⁴ „Věrná láska“, kterou zhudebnil sbormistr Josef Mátl, druhou Kožíkovu báseň „Vysočina zpívá“ zhudebnil Jaroslav Kříčka. Pro ukázkou jsou vloženy texty básní získané z kroniky města Telče:

František Kožík: Věrná láska

V parku jsme se jednou seznámili,
když kvetly jarní fialky.
Na Oslednicích jsme na své první schůzce byli,
dívali se k lesům do dálky.
Potom jsme se scházivali v Romantice
ruku v ruce šli jsme k mlýnu.

---

⁴ František Kožík – básník a spisovatel, který prožíval v dětství prázdniny u svého dědečka v Telči. Nelze tedy pominout jeho vřelý vztah k městu. To se odráží v jeho básnické, literární i dramatické tvorbě. Do Telče situuje některé své povídky pro děti (Vlajka vítězů, Prstýnek z vlasů), básnické sbírky (Město vzpomínek), které byly některé později zhudebněny. Nejznámější je jeho romantická povídka „Jezerní růže“, která pojednává o seznámení a lásce jeho rodičů v Telči a poté také romantická komedie „Město šťastných lásek“, kterou věnoval telčským ochotníkům.

V Lipkách zastihla nás jednou Večernice,
polibky vonící jetelem jsme šťastni skryli do stínu.
Vracívali jsme se pozdě večer branou,
tam poslední políbení jsi mi dala, sladké políbení.
Markéta na kašnou rozezpívanou
se našemu rozloučení usmívala.
Ach, kde je to všechno, kde je láska mladá?
Už to všechno vzala minulost.
Sníh, sníh na rybníky padá,
na dávnou lásku, mladost.
A přece zase ruku v ruce jdou, jdou, jdou,
milenci mladí, mladí milenci.
Alej Tonky, ta je nekonečná.
Nové léto novým srdcím radí,
že žije láska věčná.

František Kožík: Vysočina zpívá

Vysočina zpívá, Vysočina zpívá.
Jak drsná tvář často něhu skrývá,
jak je láska v tobě ukrytá.
Tvoje chudé stráně, jak matčiny dlaně
vítají, když host k ním uvítá.
Kamenité lesy jdou tiše na kraj lesa
tam tě kroky zavedou přímo pod nebesa.
Červený lesk jeřabin povede tě dále
dřív než padne chladný stín nenadále.
Ty, kdo kráčíš po ní, slyš, tak tobě zvoní
jak ti její píseň v krvi vžívá.
Vysočina zpívá, Vysočina zpívá.

V druhé části tohoto slavnostního koncertu zazpíval smíšený sbor za doprovodu orchestru (viz kapitola 9.) Zouharovu „Českou hudbu“ a kantátu Zdeňka Fibicha „Jarní romance“. Sopranové sólo zazpívala jihlavská Zdenka Homolková, barytonový part telčský Jaroslav Kouba. Provedení této kantáty bylo vrcholem večera. (Kronika 4)

Zřejmě největším dílem za působnosti Josefa Mátle byl jeho poslední národopisný koncert spolu s několika sólovými duety a hudebními čísly J. E. Kypty, který se konal 2. října 1982 v Zrcadlovém sále pražského Klementina. Zpívalo zde Sdružení Českomoravské vysočiny a hrálo dyndácké kvarteto z Telče (viz kapitola 7.2). Toto bylo vrcholné vystoupení po 46 letech sbormistrovské činnosti Josefa Mátle. (Kronika 4)

Období, kdy v Telči působil Josef Mátl, lze považovat za období největšího rozkvětu a slávy telčského hudebního života. Vycházejíce z hojnosti koncertů, které byl Josef Mátl schopen uspořádat a nacvičit se svými svěřenci. Hudbě se tehdy věnovala v Telči velká řada lidí, jak dětí, tak dospělých.

3.2 Období pěveckého sboru Smetana od roku 1983 až po současnost

Po smrti Josefa Mátle v roce 1983 dochází k rozpadu Sdružení Českomoravské vysočiny a v podstatě i k rozpadu Sdružení hudebně-pěveckého spolku Smetana. Členové, kteří zde ještě zůstali, tak utvořili nový smíšený **Pěvecký sbor Smetana**, který začal fungovat pouze jako sbor a ne jako spolek. Novým sbormistrem tohoto uskupení se stal pan **Ladislav Holý**, který již dříve působil jako houslista v dyndáckém kvartetu a jako klavírista v orchestru PS Smetana v Telči. Vzhledem k tomu, že byl Ladislav Holý velmi dobrým hudebníkem, což vyplývá z jeho předchozí činnosti, založil při nově vzniklém smíšeném sboru i komorní orchestr. S tímto hudebním souborem poprvé vystoupil v roce 1984 s pásmem písní o Praze „Zlatá Praha“ v Telči, Hříšici, Stonařově, Dačicích a Mrákotíně. V roce 1985

o Vánocích uvedl nacvičené pásmo národních písní, které sám pro soubor upravil. (Vlček, 2004)

Tento koncert se stal velkou motivací pro budoucnost, poněvadž od té doby se začal pořádat každoroční Vánoční koncert, kde jsou uváděny vánoční písně, dále pak sebrané koledy horácké, které sbíral a upravil mrákotínský učitel Jana Augusta Cvok. Tyto koledy následně Ladislav Holý upravil z jednohlasého partu pro sbor s orchestrálním doprovodem. K repertoáru byly ještě přidány pastorely J. E. Kypty.

Ve svých vzpomínkách z roku 1990 v Telči Ladislav Holý uvádí:

„K úmrtí sbormistra dr. Josefa Mátle je nutné zdůraznit, že jeho činnost ve sborovém zpěvu spočívala ve třech sborech... Nutno podotknout, že tento spojený sbor byl početně zastoupen většinou jihlavskými a třebešskými členy - Telč měla menšinu... Po odchodu dr. Mátle zbyla v Telči jen hrstka zpěváků, která se počala rozpadat. ... Proto, když za mnou několik členů bývalého sboru přišlo, abych pokračoval v činnosti spolku tak, aby se spolek alespoň udržel, po delším rozmýšlení a váhání jsem jim to přislíbil. Z bývalých členů pěveckého sboru se jich k činnosti přihlásilo skutečně málo. ... Ale v jakém směru zaměřit jejich činnost, aby je jejich práce bavila, aby se na ni naprosto nedostatečným obsazením sboru stačilo a dalo se s ní také vystoupit na veřejnosti a tím členy motivovat? Krom toho pro činnost tak malého tělesa nebyl notový materiál a bylo nutné ho vlastním rozpisováním opatřit. Padlo tedy nakonec rozhodnutí na populárnější repertoár a tím bylo pásmo písní o Praze. Po jeho nacvičení jsem dal dohromady celkem dosti slušný asi patnáctičlenný orchestr a potom jsme koncertně toto pásmo provedli na několika místech... Když se mi podařilo přesvědčit členky učitelského sboru při základní škole,

aby přišly posílit a omladit celý soubor, takže celý spolek dosáhl počtu asi 25 členů pěveckého souboru a 15 členů – hudebníků v orchestru.“ (Holý, 1990)

V roce 1990 přišel do sboru jako druhý dirigent (sbormistr) pan **Mgr. Bohumil Nosek**, který celý život pracoval jako učitel hudební výchovy na telčském gymnáziu Otokara Březiny. Nově se pustil do nacvičování čtyřhlasých úprav národních písní a také začal nacvičovat latinské sbory. Taktéž se po jeho příchodu podařilo sboru opět nacvičit Pastorální mši českou A-dur J. E. Kypky a Rybovu Vánoční mši. Pro nácvič těchto dvou kusů se spojil sbor Smetana s chrámovým sborem, který toto roku založil pan Petr Koukal při kostele v Telči. (Kronika 6)

Sbor v roce 1991 prochází velkou organizační změnou. Pěvecký sbor Smetana se opět stává **Pěvecko-hudebním spolkem Smetana Telč** a tím se tedy opět vrací ke své spolkové činnosti. (Kronika 6)

Pro PS Smetana se stává významným rok **1992**, kdy se uskutečnil **1. ročník Setkání pěveckých sborů v kulturním domě v Krahulčí**. Otcem myšlenky uspořádat toto setkání byl sbormistr Bohumil Nosek. Stalo se tedy již tradicí, že poslední březnovou nedělí nebo první dubnovou nedělí se sjíždějí pěvecké sbory do Krahulčí. Tohoto setkání se s pravidelností účastní tyto sbory – Smetana Telč, Foerster Jihlava, DPS ZŠ Třebíč, Campanula Jihlava, Canto alegre Třebíč, Iuventus Velké Meziříčí, Cantilena Telč (při GOB Telč), PS Dačice, DPS Notičky při ZŠ Telč, aj.

V roce 1996 pan Bohumil Nosek sbor opustil. Na jeho místo přichází paní **Mgr. Milena Kopečná**, učitelka gymnázia v Telči. Milena Kopečná přišla do sboru již se zkušenostmi s vedením pěveckých sborů. 30 let vedla dětský sbor při ZŠ v Telči, sbor nižšího gymnázia a vyššího gymnázia (Cantilena Telč) a zároveň byla od roku 1993 členkou PS Smetana. (Příloha 5)

Ve své sbormistrovské činnosti v PS Smetana se začala zaměřovat na čtyřhlasé a trojhlasé sbory světské, církevní a lidové. Paní Milena Kopečná pracuje jako

učitelka hudební výchovy na ZŠ a gymnáziu v Telči. Za vedení PS Smetana a celkovému přispění k hudebnímu životu v Telči byla v roce 2001 vyznamenána Cenou Města Telče.

Co se týče tradičních koncertů, tak Pěvecký sbor Smetana pořádá pravidelně Setkání sborů v Krahulčí, v červnu koncert ke Dni hudby na nádvoří telčského zámku, první zářijovou sobotu koncert ke Dni otevřených dveří a památek, tradiční Vánoční koncert a koncert na zakončení vánoční doby. Kromě toho také sbor přijímá pozvánky na koncerty a svátky sborového zpěvu zejména do měst Vysočiny.

V současné době není členská základna sboru příliš silná. Je možno říci, že sbor má dostatek členek ženské části smíšeného sboru, ovšem v mužské části sboru by potřeboval jak basisty, tak tenoristy.

4 Dětské pěvecké sbory v Telči

4.1 Dětský pěvecký sbor Notičky

Tento pěvecký sbor byl založen v roce 1999 při Základní škole Hradecká v Telči. Od tohoto roku funguje jako jeden ze zájmových kroužků pro děti od druhých do pátých tříd. Sbor od svého počátku funguje pod vedením paní učitelky Mgr. Marcely Kopečné a každoročně jej tvoří vždy okolo 40 žáků. Vzhledem k tomu, že se jedná o malé dětské zpěváky, je jim přizpůsoben i repertoár písní. Především jej tvoří jednohlasé a dvouhlasé úpravy lidových písní a písně současných českých autorů, především J. Uhlíře a Z. Svěráka. (Kronika 5)

Své pěvecké dovednosti ukazují děti nejčastěji na školních akcích jako jsou školní akademie nebo vánoční besídky. Dále jsou také pravidelnými účastníky městských koncertů, jako je Setkání pěveckých sborů v Krahulčí, Vítání svátků jara, Horácký jarmark atd.

Pěvecký sbor se také od svého založení účastní regionální přehlídky školních pěveckých sborů v Jihlavě, kde již několikrát získal ocenění. V letech 2001, 2002 a 2004 obdržel zlaté pásmo a v roce 2003 pásmo stříbrné.

4.2 Pěvecký sbor Cantilena

Dívčí pěvecký sbor Cantilena vznikl v roce 1990 při Gymnáziu Otokara Březiny v Telči, ku příležitosti znovuoobnovení výuky hudební výchovy⁵. Tento sbor byl od svého počátku pod vedením paní Mileny Kopečné (dirigentka pěveckého

---

⁵ V 80. letech 20. století proběhla reforma vzdělávacího systému. Reforma směřovala ke sblížení gymnázií s odbornými školami a učiteli. Do osnov gymnázií přibyl předmět „Základy výroby a odborné přípravy“, což mělo za následek vytlačení hudební a výtvarné výchovy z osnov. Po roce 1989 nastaly změny v celé společnosti i ve školství a hudební výchova se do škol vrátila, často jako volitelný předmět.

sboru Smetana). Sbor navštěvuje každoročně zhruba 30 dívek studujících na gymnáziu. (Kronika 5)

Hlavním repertoárem sboru jsou skladby od počátku 16. století až po skladby soudobé, duchovní i světské. Dále sbor studuje a předvádí jednohlasé a dvouhlasé úpravy lidových písní, písně umělé, spirituály a občas zařazuje i písně z oblasti soudobé populární hudby.

Tento pěvecký sbor účinkuje především při školních oslavách, akademiích a výchovných koncertech. Zpěváci se pravidelně zúčastňují Setkání pěveckých sborů v Krahulčí. Sbor byl také několikrát pozván jihlavským Dětským pěveckým sborem Zvoneček do Jihlavy na přehlídku sborů Laudes Liberatorum. (Kronika 5)

Každým rokem sbor pořádá předvánoční program obsahující vánoční koledy, se kterými účinkuje v místním kostele sv. Jakuba. Při těchto vánočních koncertech často sbor spolupracuje s pěveckým sborem Smetana.

4.3 Pěvecký sbor Cordia

Vznik sboru Cordia se připisuje roku 1990, kdy se při telčské faře začalo scházet několik dívek ke společnému zpěvu. Těchto několika dívek se ujal zdejší varhaník pan Josef Salák, a tak vznikl pěvecký sbor **Srdíčko**, který měl ve svém repertoáru především křesťanské písně. (Kronika 4)

Se stále se zvyšujícím počtem a věkovým průměrem zpěváků se sbor plynule přerodil na smíšený. To bylo i podnětem ke změně repertoáru, který postupně začal přecházet od křesťanských písní ke klasické tvorbě našich i zahraničních autorů.

V roce 1999 vystřídala ve vedení sboru pana Saláka jeho dcera, paní učitelka zdejší mateřské školy Leona Saláková, která pokračovala ve stejném duchu vedení až do roku 2006. Za jejího vedení došlo v roce 2000 k přeměně názvu sboru a to na Cordia.

Do Telčských listů v roce 2001 uveřejnila sama Leona Saláková článek o změně a důvodu změny názvu sboru:

„Když jsem závěrem loňského roku počítala věkový průměr sboru Srdíčko, zjistila jsem, že nějak stárneme.

Před několika lety jsme všichni byli ještě děti, a ani jsme se nenadáli a věkový průměr nám povyskočil na 19 let! V povědomí Telčanů jsme známí jako sbor dětský. I když děti jsou mezi námi také, celkový charakter tomuto pojmenování neodpovídá. Vysoké hlásky chlapců se přeměnily v mužné tenory a basy, dětsky zabarvené hlasy děvčat získaly na síle a plnosti.

Jako sbor smíšený se prezentujeme již delší dobu, ale donedávna jsme řešili i problém názvu. Dosavadní pojmenování Srdíčko přísluší spíše mladším zpěváčkům, ale na druhou stranu změna zažitého názvu je radikálním krokem. Nakonec přišlo řešení samo s rozšířením sboru o sbor přípravný pro děti předškolního a mladšího školního věku, na který se přenesl název Srdíčko.

Nejtěžší rozhodování nás teprve čekalo - vymyslet název pro hlavní sbor. Půl roku jsme všichni přemýšleli a svoje nápady si zapisovali. Při konečném hlasování se sešlo téměř 40 návrhů! Nad některými názvy, které autor vymyslel spíše jako recesi, jsme se všichni srdečně zasmáli. S velkou převahou nakonec zvítězil návrh Cordia (v latinském překladu tvar od slova srdce). Od této doby se tedy prezentujeme jako smíšený sbor Cordia." (Saláková, 2001)

Původní sbor Srdíčko tedy zcela nezanikl, ale byl ponechán jako přípravné oddělení pro Cordii, kterého se ujala paní učitelka Mgr. Silvie Frydryšková. Mgr. Silvie Frydryšková vyučuje hudební výchovu na základní škole v Telči a je bývalou členkou sboru Cordia.

Na podzim roku 2006 začal vést sbor Cordia bratr Leony Salákové, Pavel Salák. Sbor má od té doby cca 44 členů a ročně absolvuje okolo 30 koncertů v celé České republice i v zahraničí.

K největším úspěchům sboru neodmyslitelně patří dvě koncertní turné po severní Itálii, pražské provedení Mozartova Requiem, umístění se ve Zlatém

pásmu na mezinárodní soutěži Praga Cantat 2004 a provedení Mozartovy Korunovační mše na Festivalu sborového umění 2006 v Jihlavě. (Kronika 5)

V úspěšném repertoáru sboru můžeme nalézt skladby Antonína Dvořáka, Jana Nováka, Petra Ebena, Bohuslava Martinů, W.A. Mozarta, z lidových písní jsou to například písně Jede sedlák, Prší, prší, Veru si ty šohajičku, Za naším huménkem a mnoho dalších.

Co se týče zvukových nosičů, tak sbor Srdíčko nahrál v roce 1995 CD vánočních koled a melodií a v roce 2000 vydává sbor Cordia CD Magnificat⁶, které představuje průřez duchovní tvorbou několika staletí.

---

⁶ Magnificat – chvalozpěv Mariin – Velebí má duše Pána, vyjadřuje smysl a poslání interpretace duchovní hudby, jak ho vnímá Cordia.

5 Kruh přátel hudby

1978 – Tento rok se významně zapsal do historie hudebního života v Telči. Je totiž spojen se založením Kruhu přátel hudby. Kruh přátel hudby začal fungovat při Lidové škole umění. Nebyl však jediným kruhem u nás v Česku. V té době už u nás fungovalo takový kruhů asi 150. Posláním těchto kruhů je působit výchovně na obyvatele města, ukázat jim krásu hudby, zejména mládeži. Dokázat, že existují ještě jiné, daleko větší hodnoty, než které nám dává přetechnizovaný svět nebo televize a rádio. (Kronika 4)

Na ustavující schůzi, která se sešla toho roku 16. dubna, byl zvolen předsedou klubu profesor angličtiny a hudební výchovy na zdejším gymnáziu pan Petr Koukal. Byl to muž hudebně velmi vzdělaný, se smyslem pro vážnou a hodnotnou hudební tvorbu. Činnost kruhu se díky němu ve velmi krátké době rozmáhá. Hned první rok proběhly tyto koncerty:

1. koncert – klavírní recitál brněnského klavíristy a profesora brněnské konzervatoře Milana Bialase, který zahrál skladby J. L. Dusíka, Fiederika Chopina, Bohuslava Martinů a Ch. Debussyho.
2. koncert – se stal skutečným „svátkem hudební Telče“, kdy sem zavítal soubor světové pověsti: Janáčkovo kvarteto z Brna. Umělci předvedli kvartet W. A. Mozarta, Janíčkův 2. smyčcový kvartet „Listy důvěrné“ a závěrem slavný smyčcový kvartet Antonína Dvořáka „Amarický“. Koncert se konal v divadelním sále zámku.
3. koncert – koncert mladého brněnského umělce na lesní roh Zdeňka Diviše
4. koncert – Foersterův dechový kvintet z Brna, v jehož repertoáru byl dechový sextet „Mládí“ od Leoše Janáčka (Kronika 4)

Lze považovat tyto první koncerty za úspěšné, poněvadž byly první svého druhu v Telči a i samotná zvučná jména na programu tomu nasvědčují. Od tohoto roku začal pořádat Kruh přátel hudby každoročně několik koncertů vždy v období sezóny tj. září do června.

Kruh přátel hudby začal spolupracovat s hudební fakultou Janáčkovy akademie múzických umění Brno. To také přispělo k tomu, že hned v druhé sezóně proběhlo koncertů již osm. Z nich někteří interpreti: Brněnští madrigalové, kytarista Martin Mysliveček, který zahrál skladby pěti století 16. až 20., Janáčkovo kvarteto v obsazení: 1. housle Bohumil Smejkal, 2. housle Adolf Sýkora, viola Jiří Kratochvíl, violoncello Karel Krafka, hoboj Vítězslav Wincler, předvedli skladby W.A. Mozarta a Antonína Dvořáka. (Kronika 4)

Za dobu své existence navštívili Telč opravdu věhlasné osobnosti a soubory. Do roku 1989 například, kromě zmíněných, Borodinovo kvarteto, Medici kvartet London, Bohumil Stejskal, Ivan Kusnjer, Jaroslav Tůma, Magdalena, Ars Redivia, Josef Suk, František Novotný. Bylo jich samozřejmě mnohem více, ale není možné je v rámci této práce všechny vyjmenovat.

Po převratu v roce 1989 se zde objevili instrumentalisté v zastoupení Jitka Čechová, Jan Páleníček, Martin Kasík, Jan Jiranský, Jíří Bárta, Pavel Šporcl atd. Ani pěvci nezůstali pozadu a my jsme se mohli v Telči setkat s Monikou Brychtovou, Magdalénou Koženou, Vladimírem Chmelou, Richardem Haanem atd. Z komorních souborů Telč navštívilo Walingerovo kvarteto, Bennewitzovo kvarteto, Adamusovo trio, Američan Horn quartet, Nosticzoovo kvarteto atd. (Kronika 4, 5)

Je důležité zmínit, že po tomto roce přebírá od pana Koukala vedení Kruhu přátel hudby pan Ing. Jaroslav Kouba, který vede tento spolek do současnosti.

Pod záštitou Kruhu přátel hudby bylo také uskutečněno mnoho zájezdů za kulturou do Brna, Prahy nebo Českých Budějovic. Jezdilo se především na symfonické koncerty a operní divadla.

Taktéž byly organizovány zájezdy pro místní žáky a studenty. Pořádaly se zájezdy pro žáky umělecké školy, pro studenty gymnázia a Střední odborné školy. Těchto zájezdů proběhlo více než 120. S pravidelností se navštěvovalo Národní divadlo Praha, Janáčkova opera v Brně, Jihočeské divadlo České Budějovice, Horácké divadlo Jihlava, Česká filharmonie v Praze i Filharmonie Brno.

Další součástí a vlastně i činností Kruhu přátel hudby je pořádání literárně-hudebních večerů, na kterých se například představili Rad. Lukavský, Gabriela Vránová, Ladislav Chudík, Otakar Brousek st. a další. (Kronika 4, 5)

V roce 1997 při příležitosti výročí dvaceti let aktivní činnosti kruhu, byl předseda Kruhu přátel hudby oceněn Cenou města Telče.

Sezóna 2007 – 2008 byla pro klub velmi významná a to především díky svému třicetiletému výročí. Tento rok proběhly všechny koncerty na téma W.A. Mozart, takže na těchto koncertech zazněly pouze skladby tohoto skladatele. Současně téhož roku proběhl i jubilejní 300. koncert, na němž byl proveden soubor flétnových kvartetů W.A Mozarta.

Za celou dobu existence vystoupilo v Telči přes 1000 účinkujících, což je číslo pro tak malé město až neuvěřitelné. Proto také bylo nutné vybrat pouze několik jmen z celkové řady účinkujících.

V současné době probíhá během sezóny koncert jedenkrát za měsíc. Množství koncertů bylo značně omezeno a to především z důvodů finančních a také díky obrovskému úbytku posluchačů.

6 Francouzsko - česká hudební akademie

„Nultý“ ročník akademie se uskutečnil 17. až 22. července 1995. Tento projekt vznikl z iniciativy Městského úřadu v Telči a Kulturního oddělení Francouzského velvyslanectví ve spolupráci s Hudební konzervatoří v Praze a v Paříži. Organizace nultého ročníku byla svěřena Francouzskému institutu.

Co je vlastně cílem této akademie? Hlavním cílem je prostřednictvím výuky interpretace podpořit instrumentální školy obou zemí a rozvíjet tak jejich hudební znalosti. Hlavní myšlenkou tohoto mistrovského kurzu bylo přiblížit francouzskou hudbu českým studentům a českou hudbu francouzským. Byla nabídnuta hra na housle, violu, klarinet a lesní roh. Do nultého ročníku se přihlásilo přes třicet studentů, kteří přijeli a jeden týden studovali u mistrů ve svém oboru. V „nultém“ ročníku proběhl pouze jeden koncert a to závěrečný koncert všech studentů v premonstrátském klášteře v Nové Říši.

Následující rok, se změnil termín, který je pevně stanovený až dodnes. Studenti od roku 1996 přijíždějí vždy 1. července a odjíždějí 11. července, bez ohledu na to, o jaké dny se jedná.

6.1 Studenti akademie

Tyto kurzy jsou organizovány především pro studenty konzervatoří a vysokých hudebních škol. Ti, aby se mohli kurzů zúčastnit, musí vyplnit přihlášku, kterou zahraniční studenti zasílají do 15. května a čeští studenti do 1. června vždy toho roku, kdy se akademie koná. Uvádí se zde hudební nástroj, se kterým se chtějí mistrovských kurzů účastnit. Velmi důležitou částí přihlášky je zodpovězení otázky, jakými jazyky jsou schopni se dorozumět, protože díky zahraničním profesorům zde vyučujících je to nezbytně nutné. Taktéž vyplní školu, případně školy, na kterých studují a jméno současného profesora, který je při studiu vede. Každý student při vyplnění přihlášky si může zvolit, na jakých skladbách bude během kurzu pracovat.

První ročníky akademie byly určeny pouze pro sólové hráče. Dnes už je v nabídce více variant. Mohou se přihlásit jednak sólisté, ale i dua, tria nebo kvartet. Ze všech zaslanych přihlášek a na základě uvedených údajů se studenti vybírají, protože jejich počet je omezený. Vyučuje se v oboru flétna, hoboj, klarinet, lesní roh, housle, viola a violoncello. Do každé třídy je vždy přijato maximálně 12 studentů. Jak již bylo uvedeno výše, v prvním roce se přihlásilo přes třicet studentů, v posledních letech 2003-2009 navštěvuje kurzy přes osmdesát studentů s tím, že bývají otevírány dvě třídy houslí.

Tyto kurzy byly původně zaměřeny pouze pro české a francouzské studenty, ale po několika letech byly nabídnuty i studentům z jiných zemí. Na akademii přijíždějí studenti z Česka, Slovenska, Polska, Finska, Francie, Japonska, USA a Austrálie.

6.2 Profesori vyučující na akademii

Profesorským sborem na akademii jsou pedagogové jak francouzští tak čeští. Francouzští profesori zajišťují výuku dechových nástrojů a čeští profesori výuku nástrojů smyčcových. Z obou zemí přijíždějí hudebníci zvučných jmen, kteří jsou součástí akademie od jejich vzniku a již patnáct let se do Telče stále vrací.

Catherine Cantin – flétna: Catherine Cantin se začala věnovat hře na flétnu už v osmi letech. Vystudovala Akademii múzických umění v Paříži a navštěvovala třídu Jean-Pierre Rampala. Díky své pílì se velmi brzy se stala laureátkou první ceny v soutěži flétnistů. Už ve svých 19 letech se zaujala místo první flétnistky a hlavní sólistky v Orchestre de l'Opéra de Paris. Ve svém repertoáru má Catherine Cantin díla z barokní doby, kdy se ještě hrálo na dřevěnou flétnu, až po současnost, kdy už se běžně používá několik druhů fléten – altová a basová flétna, piccola a platinová flétna. Catherine Cantin má za sebou několik významných turné. Po celé Evropě, ve Spojených státech, v Rusku i v Japonsku vystupovala jako sólistka, kde hrála na samostatných recitálech a koncertech. V Japonsku navíc vystupovala s New Japan Philharmonique Orchestra a s N.H.K. Orchestra pod řízením zejména Seiji Ozawy.

Jejím zájmem je i komorní hudba, a proto vystupuje s Ensemble a Vent Maurice Bourgue, s harfenistkou Frédérique Cambreling, Osian Ellis, Catherine Michel, s kvartetem Orlando, s J. J. Kantorowem, Alain Meunierem, Pascal Rogé, Michel Portalem, André Cazaletem. Pravidelně koncertuje a vede mistrovské kurzy v Telči a v Praze, od roku 1999 se účastní festivalu Olivier Messiaena a vystupuje se Stamicovým kvartetem. (Jeníčková, 2007)

Jean-Louis Capezzali – hoboj: Jean-Louis Capezzali vystudoval Conservatoire de Versailles. V roce 1979 absolvoval a obdržel diplom profesora hry na hoboj. Ještě téhož roku, kdy mu bylo pouhých 20 let byl jmenován sólovým hobojistou v orchestru Concerts Lamoureux. Zúčastnil se několika mezinárodních soutěží. V roce 1984 se stal sólistou Orchestre Philharmonique de Radio France. Od roku 1988 začal vyučovat na Conservatoire National Supérieur de Musique de Paris a o deset let později začal vyučovat na Conservatoire National de Musique de Lyon. Organizátoři mnoha světových mistrovských kurzů si ho s velkou pravidelností zvou, aby právě na jejich kurzu vyučoval. Již tradičně jezdí vyučovat do Flaines Music, Prades, Moskvy, Kodaně, Tokia, Pekingu, Soulu, atd. Na Francouzsko-české hudební akademii vyučuje osmým rokem. Zároveň s těmito aktivitami se věnuje sólové hře. Vystupuje s nejlepšími francouzskými a zahraničními soubory. Dále se také věnuje komorní hudbě. (Jeníčková, 2007)

Michael Raison – klarinet: Michael Raison je předním laureátem různých mezinárodních soutěží ve hře na klarinet. Dále se také věnuje své velké zálibě a to je komorní hudba. Jako sólista vystupuje ve Francii, Japonsku, Kanadě a Německu a to pod vedením dirigenta Ch. Hogwooda na festivalu v Aix en Provence. Jako představitel komorní hudby také hostoval v nejprestižnějších evropských sálech. (Jeníčková, 2007)

André Cazalet – lesní roh: André Cazalet je stálým sólistou na lesní roh v l'Orchestre de Paris. Současně účinkuje jako sólista v mnoha jiných souborech jako je l'Ensemble Intercontemporaine, l'Orchestre philharmonique de Radio France, l'Ensemble orchestral de Paris, l'Orchestre national du Capitole de Toulouse.

Také vystupoval jako komorní hudebník v mnoha francouzských souborech. Přímo pro něho napsal Marc-André Dalbavie skladbu pro lesní roh, housle a klavír, která byla uvedena 27. března 2004 v divadle Mogador. Vzhledem k tomu, že už několik let vyučuje na Conservatoire national supérieur de musique et de danse de Paris (Národní hudební a taneční konzervatoř v Paříži) je pravidelně zván k pořádání mistrovských kurzů. (Jeníčková, 2007)

Jan Talich – housle: Narodil se v roce 1967. Vystudoval Pražskou konzervatoř a poté absolvoval Akademii múzických umění u Václava Snítily. Už od svých studií pořádal vlastní recitály a hrál s orchestrem po celé republice. Po ukončení akademie získal stipendium k dalšímu studiu a to nejprve v USA u Shmuela Ashkenasiho a dále na anglické Guildhall School of Music u Yfraha Neamana. V roce 1989 obdržel první cenu v Mezinárodní houslové soutěži Václava Humla v Záhřebu. To bylo první impulsem, kdy se vydal na sólovou dráhu. Jako sólista, ale i komorní hráč jezdil Jan Talich se svými vystoupeními po celé Evropě a USA. Ve jeho repertoáru můžeme nalézt různé české recitály s klavírem, sólové koncerty s orchestrem významných skladatelů jako je Beethoven a Mozart. Pravidelně vyučuje na mistrovských kurzech doma (Telč) a v zahraničí (Izrael, Francie) a v mnoha dalších zemích Evropy a USA. V roce 1992 založil Talichův komorní orchestr, kterému dělá uměleckého ředitelem. Od roku 1997 hraje první housle v Talichově kvartetu. S Talichovým kvartetem již vystoupil na mnoha podiích v celém světě. Pravidelně koncertuje v známých evropských koncertních sálách, jako je Wigmore Hall, Beethovenhaus, Hercules Sal. Talichovo kvarteto jezdí s pravidelností na turné po Japonsku, Jižní Americe nebo Mexiku. Jan Talich se v posledních době stále více soustředí na dirigentské činnosti. Nediriguje pouze v Talichově komorním orchestru, ale stal se hostujícím dirigentem v mnoha českých i zahraničních orchestrech. Od roku 2008 se stal šéfdirigentem Jihočeské komorní filharmonie. (Jeníčková, 2007)

Jiří Bárta – violoncello: Jiří Bárta se narodil v roce 1964. Vystudoval na Akademii v Praze ve třídě Josefa Chuchra a Mirka Škampy a v Kolíně nad Rýnem u Borise Pergamenščikova. V roce 1991 získal cenu v Drážďanech a ještě

v tom samém roce získal cenu v Los Angeles. Soustředí se na spolupráci s předními českými i zahraničními orchestry, dirigenty a komorními tělesy. Pravidelně se účastní předních světových festivalů v Bratislavě, Berlíně, Edingurghu, Istanbulu, Tokiu, atd. V jeho repertoáru můžeme nalézt skladby Šostakovičkovy, A. Dvořáka, J. S. Bacha a mnoha dalších. Za svoji kariéru natočil mnoho CD a DVD nahrávek. V roce 2000 začal vyučovat na Pražské konzervatoři, ale tam zůstal pouze dva roky. Od roku 1996 začal vyučovat na akademii v Telči a také už vedl mistrovské kurzy na Královské Akademii hudby v Londýně. (Jeníčková, 2007)

Vladimír Bukač – viola: Vystudoval Pražskou konzervatoř a Akademii múzických umění v Praze pod vedením profesorky Nory Grumlíkové. V letech 1990-1993 působil v Japonsku jako sólista a komorní hráč v Orchestru Ensemble Kanazawa. Od té doby se stal sólistou nejen na housle, ale také na violu. Vystupoval na prestižních koncertních pódíích v Tokiu, Austrálii či Novém Zélandu. Když se vrátil z pobytu v Japonsku, stal se součástí Talichova kvarteta, s ním pravidelně koncertuje po celé Evropě. Vedle kvarteta se také věnuje sólové hře na violu a vystupuje na různých hudebních festivalech v Německu, Anglii, kde spolupracuje s významnými interprety. Taktéž se účastní řady mistrovských kurzu u nás i v zahraničí a od roku 2002 začal stále vyučovat na hru na violu na Vysoké hudební škole v Drážďanech. (Jeníčková, 2007)

6.3 Koncerty akademie

Během akademie probíhá několik koncertů, které jsou volně přístupné všem posluchačům. V rámci festivalu se jich uskuteční osm a všechny jsou zdarma. Mladí studenti vystupují na veřejných přehrávkách, které konají v místním sále Základní umělecké školy, kde si průběžně každý student může vyzkoušet svůj nastudovaný repertoár, než s ním vystoupí na hlavním koncertě. (Příloha 6)

Hlavní koncerty probíhají v Telči v kostele sv. Jakuba, v premonstrátském klášteře v Nové Říši, v klášteře v Kostelním Vydří a několikrát se uskuteční i v premonstrátském klášteře v Gerasu v Rakousku. Těchto koncertů se neúčastní

pouze studenti, ale koncertují zde i profesori. Celovečerní koncert, kdy vystupují profesori je velmi hojně navštěvován. (Příloha 7)

Dále akademie nabízí společný koncert studentů a profesorů, kdy zahrají studenti přednesovou skladbu společně se svým profesorem. Na tomto koncertě se obvykle představují všechny třídy, ve kterých se daný rok vyučuje. Studenti jednotlivých tříd vždy zahrají jednu společně secvičenou skladbu. Profesor André Cazalet za posledních pět let tradičně uvádí se svou třídou lesních rohů skladbu od Johanna Strausse „Radetzky Marsch“, který je vždy zařazen na úplný závěr koncertu. Tento koncert zaznívá třikrát Jedenkrát v kostele sv. Jakuba v Telči, v premonstrátském klášteře v Nové Říši a v klášteře v Kostelním Vydří.

Na všech koncertech vždy zazní skladby mnoha významných skladatelů jako jsou W. A. Mozart, Johann Sebastian Bach, Johannes Brahms, Dimitrij Šostakovič, Francis Poulenc, Sergej Rachmaninov, Richard Wagner, Gustav Mahler a mnoho a mnoho dalších.

V posledních letech byla Francouzsko – česká akademie rozšířena o intenzivní kurzy francouzského a anglického jazyka. Během akademie bývají promítány francouzské filmy a je uspořádána výstava fotografií z předešlých ročníků, jejímž autorem je fotograf Antonín Bína.

7 Folklór v Telči

7.1 Zvyky a obyčejy na Horácku

Zvyky a obyčejy na moravském Horácku a Podhorácku obvykle nalézáme seřazené do dvou cyklů. První se řadí podle kalendářního roku. Začíná dobou adventní, Vánoce, pokračuje masopustem, Velikonocemi a popisuje tradice a zvyky v letních a podzimních měsících, kdy se cyklus uzavírá.

Druhý cyklus můžeme vysledovat z postupu lidského života. Je to pásmo z období života před narozením, po narození, dětské hry, říkadla, vojenské písně, námluvy, svatby a končí písněmi a promluvami pohřebními. Z tohoto cyklu se s oblibou vybírají především dětská říkadla, svatební a vojenské písně a hry.

Průběhy těchto zvyků často řídila venkovská mládež, které se na Vysočině říkalo chasa. Součástí chasy bývali mladíci, kteří byli starší osmnácti let. V jejím čele stávali stárkové, kteří se starali o správný průběh různých slavností a o činnosti mladíků. Stárek mohl být jeden nebo více, ovšem nejvýše jejich počet dosahoval čtyř. Takové stárky si volili sami mladíci z chasy. Jednomu ze stárků byl přidělován ženáč, který mu předával zkušenost z lidového vystupování. Tomu se říkalo družba. Takto uspořádanou mužskou chasu můžeme nalézt především na jižní a jihovýchodní Moravě. Na Horácku byly součástí chasy i ženy. Každý stárek měl svou stárkovou a mladík měl do páru přidělené děvče, které bylo nazýváno „zavádělka“. (Bělík, 1966)

7.1.1 Horácké nářečí

Je také velmi důležité upozornit na to, že na Vysočině existuje dvojí lidová řeč. František Bartoš ji dělí následujícím způsobem: ve východním a jihovýchodním kraji – Ivančice, Moravský Krumlov, Znojmo - se mluví širokým nářečím hanáckým, od Třebíče, Moravských Budějovic a Velkého Meziříčí na západ – Žďár, Nové Město, Bystřice, Jemnice, Dačice, Telč a Třešť - se pak mluví nářečím českým.

Hanácké nářečí ale nezní tak měkce jako pravá hanáčtina. Je to řeč spíše dutá s celou řadou slovních odchylek a zvukových odstínů. Na horáckém Dolsku, kde znělo výhradně hanácké nářečí, se však sneslo pojmenování „Hanáci“. Nebyli to však praví Hanáci, protože nemohli být křtěni vodou z Hané, ale proto, že místo „ano“ říkali „hano“. Na Moravském Krumlovsku, Znojemsku a částečně i na Moravském Budějovicku se říká pouhé „han“ v nejrůznějších zvukových variacích. (Bělík, 1965)

7.1.2 Horácké tance

Tance z Horácka patří svým hudebním i pohybovým charakterem k tancům českým západním. Jsou to tance na jedno neměnné téma, na něž se váže pevná pohybová skladba. Svým způsobem patří horácké tance k tancům mladším, asi z posledních dvou nebo třech století. Co se týče pohybové stránky, tak jsou tance velmi pestré. Vedle většiny obvyklých druhů tanečních kroků novějších i starších (obkročák, valčík, polka) se v horáckých tancích objevují taneční kroky, které jsou typické pouze pro horácké tance. Velmi bohaté jsou také taneční prvky, jako jsou například nejrůznější druhy tanečního držení, množství způsobů podtáčení i obrátů, různé druhy pohybu trupem, aj. Držení těla je při horáckých tancích přímé a styl tanečního kroku je ráznější, někdy připomíná dupnutí. Oproti tomu se také objevují kroky volnější až šoupavé. V obou těchto případech tanečníci našlapují před patu. To je rozdílné oproti tancům, které třeba mne učili v běžných tanečních lekcích. (Brtník, 1988)

7.1.3 Horácké písně

Pro horácké tance je nejdůležitější lidová hudba, která tance doprovází. Ale nejenom, že tance doprovází, ale často tanečníkům udává tempo, rytmus a styl. Lidoví hudebníci byli hlavními nositeli a šířiteli lidové písně. Tím, že mezi sebou písně přenášeli, vznikalo i mnoho tanečních variant.

Lidová hudba na Horácku, stejně jako v jiných krajích, procházela po instrumentální, melodické i stylové stránce různými stadii vývoje.

Nejstarší zprávy o lidové hudbě na Horácku hovoří o dudách, cimbálu a houslích. Bohužel o sestavě muziky s dudami nejsou dochované žádné informace. O cimbálu se ví, že ho doprovázely pouze jedny housle.

Asi v polovině 19. století začala hrát na Horácku muzika s větším počtem muzikantů. I. a II. housle, viola, basa, jeden až dva klarinety a někdy se objevila i flétna. (Brtník, 2004)

Horácké písně jsou po své melodické stránce diatonické, prvky velkých intervalových skoků a chromatiky se objevují někdy v závěru písně, někde se může objevit i nona. Pro horáckou píseň je typické, že velmi často končí na třetím stupni. S naprostou převahou u těchto písní dominuje durová tónina. Mollovou najdeme jen velmi zřídka. Co se týče tempa, tak jsou spíše mírná. Na rychlá tempa příliš nenarazíme, jedině snad tehdy, když je píseň doprovázena instrumentálním doprovodem. Notovány jsou písně především v dvoudobém a třídobém taktu. Střídání délky taktů se v horáckých písních nevyskytuje. V písních taktéž nenalezneme žádné trioly, ale zato synkopa se v nich objevuje celkem často. Motiv se objevuje buď jako dvoutaktový, někdy třítaktový a jsou za sebou řazeny opakovaně.

7.1.4 Horácký kroj

Když budeme dnes hovořit o kroji, který se nosil dříve, měli bychom mít na paměti, že za těmito krásnými šaty je také ukryta touha být hezkým a upraveným i při bídě, v které lidé dříve žili.

Horácký kroj se vyvíjel postupně. Za jeho vrcholné období můžeme považovat 50. léta 19. století. V dalších letech byl trochu ovlivněn městskou módou a prošel několika úpravami. Postupem času v kroji začalo chodit čím dál tím méně místních lidí, až vymizel z běžného nošení úplně. Tak tomu bylo okolo roku 1900. Některé

prameny praví, že k úplnému vymizení došlo až za první světové války. (Mátlová-Divoká, 1983)

Horácký kroj byl od této doby téměř neznámý. Bylo nutné ho obnovit a to z dochovaných kusů a také z vyprávění pamětnic. Podle těchto posbíraných informací se pak několik desítek let snažily místní ženy v Telči a blízkého okolí ušít několik krojů, které by odpovídaly minulosti. Na místním gymnáziu založil dr. Josef Mátl v roce 1946 horácký Dyndácký folklórní soubor, který byl doprovázen dyndáckou muzikou (viz kapitola 4.2). Tento soubor obnovil nejen kroje, ale i písně a tance z Horácka. Později vydala manželka dr. Mátle, Jiřina Mátlová, publikaci, ve které popisuje Horácký kroj a přidala k němu několik obrazů výšivek zástěr. (Kronika 2)

7.1.4.1 Popis mužského obleku

Muži nosí bílé košile s dlouhým rukávem. Na její přední straně je horácká výšivka v pestrých barvách (oranžová, červená, zelená). Košile má malý límeček, pod který se váže krátký šátek. Přes košili mládenci nosí černou nebo modrou vestu, která má malý výstřih a kterou mohou zapínat na drobné stříbrné knoflíky.

Kalhoty kroje jsou dlouhé, většinou žluté barvy, které byly dříve kožené, ale dnes jsou šity z plátna. Kolem pasu si chlapci uvazují široký, kožený opasek se zapínáním vzadu. V přední části je ozdoben výšivkou. Ke kalhotám nosí vysoké černé boty pod kolena.

V létě doplňují kroj o kulatý, černý plstěný klobouk s červenou stuhou (Příloha 8) a v zimě o beranici tzv. „vydrovku“. Vydrovka měla zelené, sametové dno a okraj z vydří kožešiny. Jedna půlka byla vyšší než druhá. V dnešní době je vydří kožešina nahrazována kožešinou umělou. (Krejčů, 1914)

7.1.4.2 Popis ženského kroje

Ženský kroj je složený z dlouhé košile, která se stahuje na tkaničku nebo se zapíná na knoflíčky. U krku má košile dokulata střižený límeček bez řasení s bíle vyšitými ozdobnými horáckými ornamenty. Tuto košili je nutné škrobit a žehlit, aby držela správný tvar.

Vrchní sukně je dlouhá zhruba do půl lýtek, široká alespoň čtyři metry a hustě nabíraná do pasu. Barvy látek jsou spíše tlumených barev, jako je např. fialová, modrá, skořicová nebo zelená. Pod vrchní sukni jsou 2-3 škrobené bílé spodničky.

Na sukně patří bílá zástěra, která je stejně dlouhá jako vrchní sukně a sahá od boku na bok. Je ozdobená bílým výšivkami s horáckými ornamenty.

Součástí ženského kroje je pevný živůtek z černé látky vyztužený kosticemi. Vepředu má šněrování a po švech je zdobený barevnými stehy a na zádech květinami. Doplnkem živůtku je malá kytička (vonička) zasunutá v dekoltu.

Na nohou dívky nosí vykrojené černé střevíce a k nim bílé punčochy.

Vlasy si dívky splítávají do copu a na hlavě mají věneček z drobných květin, na jehož dolní části je připevněna připevněná barevná stuha, která ladí s barvou vrchní sukně. Přes čelo si uvazují tři černé sametky nebo krepinky. (Příloha 9)

7.2 Horácký dyndácký folklórní soubor v Telči

Jak již bylo uvedeno výše v roce 1946 byl v Telči při místním gymnáziu založen folklórní soubor Josefem Mátle, který byl prvním folklórním souborem v Telči. Taneční složku doprovázela dyndácká muzika, kterou Josef Mátl obnovil podle starých dyndáků, bratrů Havrdů z Velkého Beranova u Jihlavy a odkud také přebral některé skladby. Historie starých dyndáků na Jihlavsku sahá až do počátku 17. století. (Kronika 2)

Dyndy neboli skřipky připomínají svojí stavbou dnešní housle. Jsou však mnohem primitivnější, hranatější, plošší a jsou na rozdíl od houslí vyrobené z jednoho kusu dřeva, většinou z javoru. Vyráběné byly dlabáním a řezáním. Mají čtyři struny a jsou laděné jako housle. Název skřipky je odvozený od zvuku, které

vydávají a to v důsledku širokých ozvučných otvorů a plochých desek bez rezonanční síly. Také hra na tento nástroj byla díky své hrubé opracovanosti obtížná. (Brtník, 2004)

Dyndácká muzika hrála v uskupení: I. dyndy, II. dyndy, velké dyndy a dyndácká basa. Velké dyndy jsou o trochu větší než dyndy normální a mají pouze tři struny G, D, A. Můžeme si je představit jako violu a také kvartetu zastávaly funkci violy a jejich partitury byly psané ve violovém klíči. (Brtník, 2004)

Dyndácká basa je menší nežli violoncello, které známe. Má kulatější tvar a má čtyři velmi silné struny. Hráči při hře na basu většinou seděli a měli ji spíše položenou na kolenou. Při hře vydává silný drnčivý zvuk, který způsobuje železný šroub, zasazený do struníku a dotýkající se lehce svým špičatým hrotem plechové destičky, tzv. „sklíčka“, které je přilepené na dolní části horní desky.

Hráči, kteří hráli na skřipky, hráli většinou z paměti. Vůdčí lidová píseň byla prvním hráčem ozdobována tzv. okorováním nebo cifrováním melodie. Druhé skřipky hrály v terciích, sextách nebo unisonu, velké dyndy zesilovaly nápěv druhého hráče v nižší oktávě s četnými dvojhmaty. Basa hrála základní harmonické tóny spojované průchodnými notami, někdy si zanotovala i nápěv spolu s prvním hráčem. Každý nástroj byl několikrát obsazený, proto aby se nestalo, že když by jim jeden člen onemocněl, tak by kvarteto nemohlo hrát. (Brtník, 2004)

V souboru účinkovali především studenti místního gymnázia, pedagogického gymnázia v Jihlavě a pedagogického gymnázia z Třebíče. Zúčastňovali se různých regionálních akcí po celou dobu své existence. (Příloha 10) Po svém založení začal dyndácký soubor fungovat jako hudební doprovod pěveckého sboru Smetana a účastnil se všech koncertů, které sbor po dobu působení za pana Josefa Mátle podnikl. Co bylo pro Telč velmi významné za jejich působnosti je, že založili v roce 1977 Horácký jarmark, který pořádali až do roku úmrtí Josefa Mátle. Cílem jarmarku bylo každoročně ukázat občanům typická horácká řemesla. (Kronika 4)

Významným rokem pro Dyndácký soubor byl také rok 1978. V tomto roce měl soubor 13 členů – telčských dyndáků. Soubor byl pozván ve dnech 4. – 11. září na koncertní turné po Polsku u příležitosti výstavy československých rukodělných lidových uměleckých výrobků ve Varšavě. K souboru čtyř dyndáků zazpívali muži i ženy horácké písně z Telčska, Jihlavska a Třebíčska. Soubor absolvoval čtyři

koncerty ve Varšavě a pět koncertů v Zelvě a Torzynu. Celý zájezd řídil dirigent souboru Josef Mátl. (Kronika 4)

To, co předvedli dyndáci na turné, předvedli v rozšířeném podobě i v Telči 8. prosince 1978. Program provedl dyndácký kvartet a zazpívaly všechny sbory Sdružení Českomoravské vysočiny. (Kronika 4)

Dyndácký spolek v Telči zaniká, stejně jako hojnost pořádaných koncertů a aktivit po úmrtí pana Josefa Mátle.

7.3 Folklórní soubor Kvíteček a Kvítek

Kvíteček a Kvítek jsou dva dětské horácké soubory, které vznikly v roce 1981 při telčském Domě dětí a mládeže. Zakladatelkami byly tři ženy, tři učitelky. První z nich byla již zmíněná paní Milena Kopečná, druhou byla paní Jana Návratová, učitelka na místní základní škole. A třetí paní Věra Peichlová, učitelka ve škole mateřské. (Kronika 4)

Tyto soubory měly a mají dodnes za svůj cíl podporovat v dětech vztah k svému rodnému kraji, k tradicím, které jsou zde zachovány a to všechno formou horáckých písní, říkadel a tanců.

Soubory účinkují především v Telčském regionu a to při různých veřejných akcích, mezi nimiž je třeba i vítání občánků. Ale také se pravidelně zúčastňují různých soutěží dětských folklórních souborů. Dokonce natáčely pořad horáckých písní a koled pro Český rozhlas Praha a Brno. (Kronika 4)

Souborem prošlo od svého založení více než 300 dětí, ze kterých zůstala pouhá hrstka, se zájmem věnovat se folklóru i ve věku pozdějším.

V současné době mají tyto soubory dohromady kolem šedesáti dětí, které jsou rozděleny do tří skupin. Tou první je skupina Kvíteček, kterou navštěvují děti od tří do šesti let. Pak už se dělí soubor Kvítek na mladší skupinu, kde jsou děti od šesti do osmi let a starší skupinu, kde jsou děti od devíti do dvanácti let. Pro každou z těchto tříd především paní Návratová s paní Kopečnou vybírají písničky a jednoduché tance, které jsou úměrné věku dětí. Tak, aby se to dokázaly naučit

a mohly samostatně vystoupit na nějakém vystoupení. Zaměřují se především na jednoduché zpracování horáckých tanců, písniček a her z okolí Telčska.

Rozhodně nelze říci, že by probíhal do těchto souborů nějaký náročný výběr. Tomu tak vůbec není. Soubor Kvíteček nebo Kvítek mají možnost navštěvovat úplně všechny děti, které se přihlásí.

Jestliže děti dospějí do věku dvanácti let a rozhodnou se pokračovat v souboru, mají možnost navštěvovat tzv. „přípravku“. Není to žádný oficiální název, ale spíše pracovní. Tam se učí už mnohem těžším krokům a nacvičují různá složitější pásma. Učí se náročnějším písním a zkrátka se připravují na to, aby mohly plynule v patnácti letech vstoupit do souboru pro dospělé.

7.4 Folklórní soubor Podjavoříčan

Folklórní soubor Podjavoříčan byl založen v dubnu roku 1989, tzn. jeho působnost je kratší než souborů Kvítek a Kvíteček, jako doprovodná taneční součást pěveckého sboru Smetana, na základě žádosti jeho členů a především tehdejšího dirigenta Ladislava Holého. Pěvecký sbor tehdy nacvičoval pásmo Horáckých písní a někteří členové přišli s nápadem, že by nebylo špatné doplnit sborový zpěv o tanec. Dlouholetá členka pěveckého sboru, paní Jana Návratová oslovila několik mladých lidí a starších dětí z dětského souboru a s překvapením zjistila, jaký je o folklór mezi místními mladými zájem. Že je zde spousta mladých lidí, kteří jsou ochotni jít tančit. Proto pro paní Návratovou nebyl žádný problém utvořit hned deset tanečních párů. (Kronika 7)

První vystoupení sboru a tanečnicků se uskutečnilo 27. srpna 1984 v Dušejově a hned poté další vystoupení v září 1989 v Telči. Společně tehdy předvedli pásmo Horáckých písní⁷. Při tomto vystoupení se ukázalo, že spojení klidného sborového zpěvu a živelnost tanečnicků není příliš dobrá volba, a proto se tanečníci rozhodli založit samostatný taneční folklórní soubor. (Kronika 7)

---

⁷ Seznam písní, které v tomto pásmu zaznívají: U Borovný, Ach matičko, Studnická hospoda, Když jsem to políčko, Proto jsem k vám, Svit' měsíčku a taneční pásmo k těmto písním nazvané Blejskání.

První samostatnou zkoušku souboru navštívil pan Jaroslav Novák, který měl velký zájem o to, aby pomohl souboru při jeho činnosti a paní Návrátová mu tuto možnost ochotně poskytla. Díky tomu se stal pan Novák zastupujícím vedoucím členem souboru a především organizátorem mnoha vystoupení. (Kronika 7)

Ještě před prvním samostatným vystoupením bylo nutné zvolit nějaký vhodný název souboru. Paní Návrátová volila z několika návrhů, které dostala od členů a sama zvolila název Podjavoříčan. Název nám říká, v kterém místě soubor působí. Je odvozený od nejvyššího vrchu Javořice, pod kterým se město Telč nachází. Soubor Podjavoříčan začal od založení fungovat jako samostatný právní subjekt (Občanské sdružení Podjavoříčan) a posléze se v roce 1990 zaregistroval do Folklórního sdružení FoS. (Kronika 7)

Soubor Podjavoříčan fungoval pod vedením paní Návrátové a pana Nováka čtrnáct let. V roce 2003 pan Novák své místo uvolnil a zastupující vedoucí členkou souboru se stala paní Mgr. Jindřiška Šťastná, která stojí spolu s paní Návrátovou v čele souboru dodnes. Paní Šťastná převzala veškerou organizaci souboru a paní Návrátová se od té doby věnuje pouze taneční choreografii.

V roce 2009 oslavil soubor Podjavoříčan 20. výročí od svého založení. Bylo uspořádáno velké taneční vystoupení v Kulturním domě v Krahulčí, kam byli pozváni nejen všichni bývalí členové, ale i zastupitelé města Telče. Při oslavě se nepředstavil pouze soubor Podjavoříčan, ale i dětský folklórní soubor Kvítek a s tanečním pásmem Blejskání vystoupila „přípravka“. (Příloha 11)

Soubor má od svého založení až po současnost asi 24 členů a jejich věkový průměr je okolo 18-20 let. Členové se během let existence souboru obměňovali a to z několika důvodů. Starší členové odcházeli do jiných měst za prací nebo začali zakládat své rodiny a tím se souboru nemohli věnovat.

K tanečnímu souboru také neodmyslitelně patří hudební a pěvecká složka. Pěveckou složku od počátku tvořili zpěváci ze spolku Smetana. Nejprve jich bylo dvanáct, ale postupem času se jejich počet zmenšil na pět až šest. Tento počet zpěváků doprovází každé vystoupení dodnes. Druhou hudební částí je tedy muzika,

kteřá byla nejprve složená z houslí a basy a o několik let později se přidal i klarinet. Muzikanskou základnu tvoří Třebíčská muzika, která dříve doprovázela soubor Třebíččan. (Kronika 7)

7.4.1 Hudebně-taneční repertoár (pásma)

Soubor má ve svém repertoáru několik hudebně-tanečních pásem. První, které kdy nacvičili se jmenuje **Blejskání**, jak již bylo uvedeno výše. Toto pásmo začíná halekačkou. Halekačka je původně melodický útvar signální funkce. Dříve se tímto způsobem domlouvaly pasačky při hnaní dobytka. Jedná se o krátké popěvky, které se opakují a svým rozsahem nepřesahují sextu. Text začíná několika citoslovci např. Hoja, hoja, heprle. Přímó tato halekačka je již pozměněná a určená pro chlapce. Byla spojená se stavěním máje, kterou si hoši při ní zpívají. Pak následují smutné tóny tesknících dívek, které záhy střídají svižné a veselé tance. (Kronika 7)

Další pásma jsou vždy nějak tématicky zaměřena a diváky seznamují s horáckými tanci. Například pásmo **Košťata a Hrábě**, které je zaměřeno na období po žních. Chlapci zde tančí s košťaty a dívky s hráběmi. Další pásmo **Masopust** ukazuje tradiční lidové veselí, ve kterém vystupují i některé masky - Káča a kůň, Šašek, slamáci, atd. Nebo v poslední době secvičené pásmo **Živý betlém**, které soubor předvádí společně s dětským souborem Kvítek a Kvíteček vždy před a během vánočních svátků na nádvoří zámku v Telči. Pásmo obsahuje soubor horáckých a českých koled. Velmi oblíbeným a veselým pásmem je **U muziky**. (Kronika 7)

7.4.2 Kulturní akce pořádané folklorním souborem

Soubor Podjavořičan se od začátku své působnosti postaral o založení nových pravidelných kulturních akcí. Jednou z nich je tradiční **Horácký bál**. Ten soubor pořádá od roku 1990 vždy v kulturním domě v Krahulčí. (Kronika 7)

Když před devatenácti lety členové pořádali první ročník, asi nikdo z nich netušil, jakou příjemnou a oblíbenou tradicí se bál stane. Za toto dvacetileté období

se jich uskutečnilo 24, poněvadž v některých letech se pořádaly dva, aby byli uspokojeni všichni zájemci. Na bále vždy představuje soubor některé ze svých pásem a představuje i jiný hostující soubor⁸, který divákům předvádí prvky z jiných krajů. Také na bále účinkuje cimbálová muzika Rathan, která hraje k tanci a poslechu. Toto hudební uskupení má zázemí v Náměšti nad Oslavou a jeho složení tvoří muzikanti tvořící i muziku souboru.

Velice oblíbenou akcí je **Masopust**. Ten pořádá soubor od roku 1997 a provádí ho přesně tak, jak má na Horácku být. Masky utvoří průvod a obchází společně náměstí. Tam se zastavují u jednotlivých domů, kde místním obyvatelům zazpívají, společně si zatančí a majitelé domů jim pak na oplátku nabídnou nějaké pohoštění. (Kronika 7)

Další akcí, kterou pořádá soubor od svého založení je **Vítání jara**. Tato akce se koná vždy před Velikonocemi. Podjavořičan obvykle pozve nějaký soubor z regionu, aby společně přivítaly svátky jara. Tento soubor přijíždí vždy na celý víkend a jeho členové jsou ubytovaní v rodinách členů Podjavořičanu. To také působí na to, že vznikají mezi členy souborů nová přátelství. Soubor, který je sem pozván, většinou zve Podjavořičan na oplátku do jejich regionu. Další akcí, která přímo navazuje na Vítání jara, je **Velikonoční jízda městem**. Ta spočívá v tom, že chlapci se na velikonoční pondělí převlečou do krojů a s pomlázkou objíždějí děvčata ze souboru. Po městě jezdí na žebříňáku, který je tažený koňmi. Ale to přišlo dívkám trochu líto, že se této události účastní jenom chlapci. Proto si prosadily, že obnoví tradici, která probíhá jednou za čtyři roky, že budou chodit na pomlázku na přestupný rok a chlapce vyplatí velkými vařečkami. V Telči se toto vtipné veselí ujalo a je to velmi příjemná obměna tradičního velikonočního zvyku.

V neposlední řadě je nutno zmínit, že soubor obnovil tradici **Horáckého jarmarku** (viz kapitola 4). Na náměstí v Telči se vždy postaví velké množství prodejních stánků, kde obchodníci předvádějí své výrobky a ukazují své umění v daném řemeslu. Jarmark je vždy doprovázen zajímavým kulturním programem. Vystupuje nejen soubor, ale i děti z místních škol, které představují pásma ať už taneční, pěvecká či recitační.

---

⁸ Další horácké folklorní soubory: Vysočan z Jihlavy, Bajdyš z Třebíče, Třebičan z Třebíče, Kalamajka z Havlíčkova Brodu a Drahan z Blanska

Akcí, která je pro Telč velice významná je **Horácký folklórní festival**, neboli Evropské setkání sborů. Tento festival se koná jednou za dva roky a už se zde představila obrovská spousta zahraničních souborů, jako například ze Slovenska, Slovinska, Španělska, Skotska, Běloruska, Finska, Švédska,... Velmi zábavné je, že při pobytu těchto souborů tady, se členové během týdne, který společně stráví, vzájemně učí novým věcem. Navzájem si ukazují, které tradice se tady dodržují a jaké úkony se během nich konají, např. Velikonoce, Vánoce,... Oni učí naše členy a naši členové zase učí je. A na závěr festivalu vždy své nové dovednosti předvedou. Tak třeba lze uvést, že telčtí chlapi předváděli, jak se naučili skládat skotskou sukni a naopak Skotové ukázali pletení pomlázky. (Kronika 7)

Ale soubor nevystupuje pouze v Telči. Je zván na různé folklórní festivaly po celé České republice. Dokonce navštívil několik evropských zemí a s některými zahraničními soubory udržují kontakty dodnes. Každoročně navštěvuje Slovensko, Rakousko, Německo, Švýcarsko, ale byl prezentovat své umění i ve Skotsku, Finsku, Portugalsku také v Turecku, kde dostali Zlatý věnec za předvedení tanečního pásma Masopust. Zkrátka Podjavořičan reprezentuje město Telč nejen tady u nás, ale i v zahraničí.

8 Folkový festival Prázdniny v Telči

První ročník festivalu se konal v roce 1982 a letos už to byl 27. ročník. Dalo by se říci, že se jedná o festival, který je jeden z nejznámějších, nejdelších a nejnavštěvovanějších u nás v České republice. Festival trvá šestnáct dní, a to vždy na přelomu července a srpna.

Za dobu své existence prošel festival několika změnami, ze kterých je asi nejvýznamnější změna politická, která proběhla v roce 1989 a s ní spojené události.

Ovšem byla to změna v pozitivním slova smyslu. Otevřely se nové možnosti a příležitosti, kterých bylo nutné využít. Otevřely se hranice a objevili se sponzoři. Z toho vyplývá, že se na festivalu objevuje především volná svoboda slova a hosté ze zahraničí. (Brožová, 2001)

8.1 Organizátoři festivalu

Již od počátku je hlavním organizátorem pan **Milan Kolář** z Jihlavy, kterému se přezdívá „Medvěd“. Ve spolupráci se svou rodinou a spoustou mladých lidí založili tzv. „organizační štáb“, který vždy sídlí v budově Domova dětí a mládeže na náměstí v Telči, odkud je zajišťována veškerá organizace a kde jsou během festivalu poskytovány během celého dne informace pro návštěvníky.

Po dobu trvání festivalu vydává organizační štáb tzv. „Zpravodaj“, který je vydáván denně. V něm se hodnotí každý festivalový den. Co významného se událo, jak dopadl koncert a také obsahuje upoutávku vždy na den následující. Zpravodaj je k dostání během celého dne. (Příloha 12)

8.2 Koncerty

Při průběhu festivalu probíhá několik druhů koncertů. První je tzv. „**Kocouří scéna**“, která začíná každý den v pěti hodin odpoledne na Náměstí Zachariáše z Hradce v Telči, před Domem dětí a mládeže. Tento koncert je především

příležitostí pro začínající muzikanty a skupiny. V dnešní době už mohou organizátoři vybírat z velkého množství zájemců ze strany muzikantů o tento koncert, a tak zde dle jejich výběru vystupují ti lepší. Kocouří scénu může poslouchat každý, kdo skupinu zná nebo jde pouze náhodně kolem. Avšak tato scéna nenabízí pouze hudební vystoupení, ale již několikrát se na pódiu představila různá ochotnická divadla z blízkých i vzdálených oblastí naší země. Tato představení bývají většinou vybírána tak, aby byla vhodná jak pro děti, tak pro dospělé.

Po kocouří scéně následuje **hlavní koncert**. Ten začíná vždy o půl osmé a končí mezi půl jedenáctou až jedenáctou hodinou. V tuto dobu probíhá v podstatě to nejdůležitější z celého dne. Na těchto koncertech vystupují přední hudebníci naší folkové scény. Za dobu trvání festivalu se jich tu vystřídalo neuvěřitelné množství a mnoho z nich se na Prázdniny v Telči již několik let vrací. Těmi jsou například sólisté Vlasta Redl, Jaroslav Samson Lenk, Pavel Lohonka Žalman, mezi hudebními skupinami lze zmínit skupinu Kamelot, Druhá tráva, Cimbál Classic, Nezmaři, Bokomara či Javory.

Ovšem v několika posledních letech festival nenabízí pouze folkovou hudbu, jako ve svých počátcích, ale objevují se zde i hosté zaměřeni na jiné žánry – bluegrass, country, folkrock nebo rock a v současné době velmi populární pop. Mohli jsme se tady setkat s Alešem Brichtou, Vladimírem Mišíkem, Lenkou Dusilovou, skupinou Čechomor⁹, Mňága a Žďorp, Buty, Asonance či Fleret s Jarmilou Šulákovou.

Organizátor Milan Kolář se však nebojí sáhnout i pro jiná odvětví a to i pro hudbu vážnou. Například Jihočeská komorní filharmonie vystupovala na pódiu zámku v rámci Prázdnin v Telči již několikrát.

Asi od roku 1995 jsou na Telčské pódium zváni i zahraniční hudebníci, kteří se stali velmi příjemným zpestřením. Doposud Telč navštívila skupina „Duo balance“ z Německa, kterou tvoří manželé Hans Peter a Christiane Triesovi, kteří zpívají

---

⁹ Tato hudební skupina má ve svém repertoáru některé písně z regionu Horácko. Je to například píseň: Stojí hruška v širém poli

písničky pouze za doprovodu kytary. V jejich repertoáru můžeme nalézt především balady a šansony.

Na pódiu se také představil velmi známý irský hudebník „Day Spillene“, který hraje na irské dudy uilleam-pipes a různé druhy fléten. Tento muzikant prokázal své umění především ve spolupráci s významnými uskupeními světového formátu, jako je skupina Enya, U2 nebo zpěvák Mike Oldfield.

Své umění zde předvedla i „Janet Robin November 2nd“, americká zpěvačka a kytaristka, která za svou hudební kariéru koncertovala s Michelle Shocked, Melisou Etheridge nebo Meredith Blues. Jejím hudebním stylem je mix blues, funky, rock a americké písničkářství.

„Fernando Saunders“, vynikající španělský baskytarista, který se proslavil především svojí spoluprací s rockovou legendou Lou Reedem. Na zámku v Telči předvedl folkrockové písničky, které sám doprovázel na kytaru.

Ještě než v roce 2008 získal Oscara za hudbu k filmu Once, koncertoval několikrát na Prázdninách v Telči „Glen Hansard“. Jeho žánrem je folkrock, který na pódiu předváděl se skupinou The Frames. Jeho koncerty byly vždy velmi hojně navštěvovány, ale po svém výrazném proslavení už není možné, aby v Telči zahrál, poněvadž o koncert je tak velký zájem, že by nemohla být uspokojena ani hrstka zájemců o koncert.

Jako poslední je třeba zmínit zahraničních skupinu „Värttinä“. Tato finská skupina se proslavila po celém světě především interpretací finských lidových písní. Velmi charakteristický je pro ně ženský zpěv, který doprovází dunivý zvuk rockové hudby nebo elektro-taneční aranžmá. Tři zpěvačky doprovází muzikanti hrající na harmoniku, housle, flétny, řecké bozouki, kytary, baskytary a saxofon. V poslední době se zviditelnila jejich hudba, která doprovází divadelní provedení ságy Pán prstenů od Tolkiena, která je hrána v Londýně.

Po ukončení hlavního koncertu lze navštívit tzv. „**Nocturno**“. Je často nazýváno „nočním zastaveníčkem“ a měl by to být vždy koncert klidné a tiché hudby, který obvykle trvá do půlnoci. Nocturna se odehrávají v Základní umělecké škole v Telči, v kostele, v konviktu svatých Andělů nebo u rybníka. Záleží na tom, kam se daný koncert hodí. (Brožová, 2001), (Příloha 13)

8.3 Doprovodné akce festivalu

Kromě koncertů a představení nabízí pořadatelé různé výstavy a vernisáže. Vystavují se zde obrazy v prostorách Základní umělecké školy, zámeckého parku nebo v prostoru židovského hřbitova, které je možno zakoupit. Nevystavují se pouze obrazy, ale také fotografie z předchozích ročníků. Ty můžeme zhlédnout v prostorách Domu dětí a mládeže nebo v průjezdu Informačního střediska na náměstí.

Účastník festivalu může navštívit „Dopolední dílny“. Děti i dospělí si zde vyrábí spoustu výrobků, které si většinou odnáší jako památku. Učí se zde batikovat látky, malovat na hedvábí, vytvářet ornamenty na sklo, vyrábět vitráže, různé dekorace z drátků a mnoho dalších věcí.

Významnou součástí festivalu je „Běh Terryho Foxe“, jehož výtěžek je věnován boji proti rakovině. Start je na náměstí, trať městem dlouhá 2450 metrů a cíl je opět na náměstí. Při startu každý závodník věnuje takovou částku, kterou je ochoten přispět. Každoročně se tohoto běhu účastní kolem 400 závodníků.

Pro velký úspěch jsou v Telči pořádány od roku 1997 Vánoční prázdniny v Telči, které přinášejí potěšení folkovým nadšencům v období mezi vánočními svátky.

Je obdivuhodné, jak se celou tu dobu tato tradice drží. I v době, kdy dochází k neustálému zdražování, které se odrazilo i na cenách vstupenek. Ale přesto to příznivce neodrazuje a stále sem posluchači přijíždějí, i když se zúčastní pouze jednoho nebo dvou koncertů.

Festival Prázdniny v Telči přináší do města nezapomenutelnou atmosféru. Náměstí i celé město ožívá. Proto lze říci, že tento festival je pro město Telč vždy vrcholem letní sezóny.

9 Telčská dechovka

Vzhledem k tomu, že během psaní této práce nebylo možné dostat do rukou kroniku tohoto orchestru, bylo nutné se obrátit na internetový odkaz, kde je historie alespoň stručně sepsána a v textu následujícím o dostupné informace obohacena. (odkaz v seznamu použitých pramenů)

Orchestr vznikl v roce 1922 při Čtenářském spolku v Telči (viz podkapitola 2.3). Jeho prvními vedoucími byli pánové Hejda a Dresler, kteří patřili k místním hudebníkům. Ve svém počátku měli muzikanti své vlastní hudební nástroje a zkoušeli v „Liře“ (dnešní hotel Celerin v Telči). Ovšem pro svůj orchestr neměli žádný oficiální název.

Až po založení hasičského sboru v Telči (1935) začala kapela vystupovat pod názvem Hasičská dechovka a to zásluhou pana Vlasatého, který krátce vystřídal pány Hejdu a Dreslera ve vedení. V období války se vedení dechovky ujal pan Jaroslav Trnka, taktéž jeden z členské základny. Po něm od roku 1948 řídil na krátkou dobu orchestr pan Antonín Fiala a v roce 1951 přebral kapelu pan Jaroslav Štěpnička. V té době musely mít kapely svého zřizovatele, a tak se dechovky ujal telčský Motorpal, stejně jako pěveckého sboru Smetana. Vedení telčského Motorpalu zakoupilo pro muzikanty nové hudební nástroje a dechovka začala vystupovat pod názvem Závodní kapela ROH Motorpal Telč.

V roce 1958 je tento zájmový útvar soustředěn do „Kulturního klubu Telč“ a kapela se přejmenovává na Javořinku, pravděpodobně podle blízkého vrchu Javořice. Kapelníkem se toho roku stává pan Bohuslav Havel, muzikant a kontrolor v Motorpale. Za jeho působnosti začala kapela úzce spolupracovat s hudebním skladatelem Vladimírem Fukou z nedalekých Dačic. Ten také připravil dechovku k účinkování na výstavě „Země živitelka“ v Českých Budějovicích.

V 70. letech přišel velký útlum činnosti dechovky. To zejména z důvodu upadnutí zájmu městských veřejných činitelů o velký dechový orchestr. Objevil se i nezájem pořadatelů o účinkování tělesa a celkově došlo k poklesu zájmu veřejnosti o dechovou hudbu. Soubor v této době hraje pouze při oslavách 1. máje. Úpadek

trval více než 20 let až do doby, kdy musel vedoucí souboru, pan Havel, ze zdravotních důvodů opustit své místo kapelníka.

Tím se dostal v roce 1995 na jeho místo pan Jan Dohnal, jeden ze členů kapely. Pod jeho vedením se začala oživovat souborová činnost. Pořádaly se pravidelné zkoušky, do orchestru přicházela mladší generace a začalo se veřejně vystupovat bez jakéhokoli nároku na honorář.

Po několika zkouškách došlo ke změně názvu na Telčská dechovka. Kapela navázala spolupráci s hudebními skladateli Ádou Doškem, Vlastou Dvořákem, Jiřím Vránou a dalšími. Díky pravidelnému vystupování v Telči a jejím okolí se Telčská dechovka dostala do povědomí příznivců dechové hudby.

Od té doby se soubor s pravidelností účastní setkání dechových hudeb v Hodicích (obec cca 8 km od Telče), začala pořádávat vlastní večery tzv. Posezení s Telčskou dechovkou. Účastní se mnoha plesů v okolí, hrává na Horáckém jarmarku v Telči a několikrát přijala pozvání na přehlídku dechových hudeb do Šaly na Slovensku.

Pan Dohnal zůstal kapelníkem a hráčem na křídlovku až do roku 2001, kdy ho vystřídal mladý učitel hudby pan Evžen Mašát, který do dechovky přivádí několik mladých muzikantů. Za jeho vedení uskutečňuje kapela cca 25 – 30 koncertů ročně, a dokonce v roce 2007 uspořádal první „Setkání dechovek v Telči“, které bude mít letos v červnu již čtvrtý ročník.

Obsazení dechovky je klasické – dvě tuby, dva klarinety, dva tenory, čtyři křídlovky, dvě trumpety, jeden trombon, jedny bicí, dvě zpěvačky a dva zpěváci.

Repertoár dechovky tvoří především skladby autorů z nejbližšího okolí a lidové písně z jižních Čech a Moravy. Několik z mnoha skladeb zaranžoval sám bývalý kapelník Jan Dohnal.

V roce 2004 vydala dechovka CD s názvem „Můj rodný kraj“ s písničkami dačického skladatele Vladimíra Fuky.

V roce 2008 bylo vydáno druhé CD s názvem „Návrat domů“, kde můžeme nalézt skladby od skladatelů, kteří mají vztah k Telči a Vysočině, tj. Jan Dohnal, Áda Dočkal, Vlasta Dvořák nebo Pavel Zedník.

10 Dixieland Jazz Band Telč

Soubor Dixieland Jazz Band je nedílnou součástí hudebního života v Telči. Avšak neexistuje žádný historický pramen, který by umožňoval nahlédnout do jeho historie. Nezbyvalo tedy nic jiného, než navštívit vedoucího této kapely pana Lubomíra Bláhu, bývalého učitele telčského gymnázia a základní školy v Telči, který je již dnes důchodového věku, ale stále aktivním muzikantem. Z jeho vyprávění bylo možno popsat vznik kapely od úplného prvopočátku.

Počátek souboru lze datovat ke vzniku Hudební školy v Telči v roce 1948 (viz podkapitola 3.1.3.2.), kam základ souboru nastoupil jako sedmileté děti, zprvu na obor housle. S přibývajícím věkem a příchodem puberty interpretů byly housle vyměněny za trubku, klarinet, akordeon a kontrabas.

V padesátých letech tyto mladí žáci rádi poslouchali swing a dixieland. Díky tehdejšímu řediteli hudební školy, který založil malý školní orchestr, se poprvé setkali se souborovou hrou, která je zaujala. V repertoáru byly kromě jiného skladby Jaroslava Ježka, jež silně voněly jazzem. Hra v tomto orchestru založila potřebu chlapců muzicírování v různých kapelách jako např. studentských, vojenských, atd.

V 70. a 80. letech, když se členové současné kapely vrátili zpět do rodné Telče po studiích, byl vkus tehdejší doby nakloněn spíše pop music a dechovce. I tuto hudbu hráli členové v různých orchestrech.

Povoláním všech členů bylo učitelství. V Telči se udržuje stále taková tradice, že ke dni 28. března se vzpomíná J. A. Komenský. V praxi to znamená, že jedna škola pro všechny ostatní připraví společenský večer s kulturním programem, pohoštěním a tancem. Při organizaci se využívá především vlastních zdrojů.

V březnu roku 1989 pořádalo společenský večer gymnázium v Telči. Tehdejší zástupce ředitele pan Bohumil Nosek přemýšlel o programu a jednotlivě požádal mladé muzikanty, zda by byli schopni dát dohromady dixielandovou kapelu a oni souhlasili. Základem jejich hraní se stalo dvanáctitaktové blues a improvizace. Na programu dne učitelů sklídila kapela velký úspěch, a tak vznikl **Dixieland Jazz**

Band Telč. Začalo pro kapelu velmi úspěšné období, k čemuž přispěla změna politických poměrů a následné uvolnění.

Nástrojové obsazení je trubka, klarinet a pozoun, dále pak klavír, basa, banjo a bicí. Někdy s nimi hrává tenorsaxofon a případně tuba.

Od počátku 90. let účinkují na jazzových festivalech na hradě Roštejně, v Karlových Varech, Bayreuthu a při dalších příležitostech na Slovensku, v Rakousku a Švýcarsku. Kapela vystupuje převážně v Telči při různých slavnostech, ale nevyhýbá se zahrát ani dětem ve školách při hudební výchově.

V současné době tvoří kapelu pět učitelů, dva podnikatelé a jedna zpěvačka, která je lékařkou.

Závěr

Srovnáme-li hudební život Telčska v minulosti a dnes, můžeme nalézt několik rozdílů, například v počtu členů jednotlivých spolků. Veditelné je to zejména na dětském pěveckém sboru, který v roce 1943 čítal 200 dětí, ale i na sboru mužském nebo ženském. Dnes nalezneme v Telči tři dětské sbory s počtem kolem 35 zpěváků a jeden smíšený sbor v kategorii dospělých s 25ti členy.

Na změnu nemají vliv pouze členové souborů a spolků, ale především nízký zájem ze strany posluchačů. Lze uvést telčský Kruh přátel hudby, který je příkladem úpadku zájmu. Ve svém počátku pořádal kruh několik koncertů do měsíce, dnes jeden maximálně dva.

Se stejným problémem se potýká i uskupení Telčská dechovka a Dixieland Jazz Band Telč. Své příznivce oba soubory mají, ale jejich počet se stále snižuje. Totéž nalézáme v poslední době i v počtu členů souborů. Přetrvávají zde muzikanti spíše důchodového věku, protože nejsou mladí, kteří by je mohli nahradit.

Nelze však mluvit pouze o úpadku zájmu o hudební a kulturní život. Od svého počátku jsou stále velmi populární oba festivaly. Ať je to festival vážné hudby Francouzsko-česká hudební akademie nebo festival folkové hudby Prázdniny v Telči. U těchto dvou festivalů narůstá počet jak účinkujících, tak i posluchačů. Na mistrovské kurzy se přihlašuje stále více studentů z celého světa a na festivalu Prázdniny v Telči chce účinkovat mnoho hudebníků napříč žánry.

Překvapivý nárůst zájmu lze zaznamenat u folklórních souborů. Především dětské soubory Kvíteček a Kvítek mají stále více zájemců, ale většina dětí soubor opouští ještě dříve, než postoupí do dospělého souboru Podjavořičan.

Cílem diplomové práce bylo, zmapovat hudební život na Telčsku na základě vývoje několika hudebních uskupení, která zde fungují. Cíl byl splněn, a proto můžeme říci, že hudební život v Telči je pestrý a obyvatelé města i přilehlých obcí mají mnoho možností hudebního vyžití v průběhu celého roku.

Seznam použité literatury a pramenů

- [1] Kronika města Telče 1923 – 1945 (Kronika 1)
- [2] Kronika města Telče 1945 – 1954 (Kronika 2)
- [3] Kronika města Telče 1955 – 1972 (Kronika 3)
- [4] Kronika města Telče 1972 – 1990 (Kronika 4)
- [5] Kronika města Telče 1991 – 2003 (Kronika 5)
- [6] Kronika pěveckého sboru Smetana 1924 – 2007 (Kronika 6)
- [7] Kronika folklórního souboru Podjavořičan 1989 – 2009 (Kronika 7)
- [8] BEDNÁŘ, F. a kol.: *Kdo byl kdo z telčských osobností*. 1. vydání, Městský úřad Telč, 1999.
- [9] BĚLÍK, Vratislav: *Horácká chasa 1., 2.* 1.vydání, Třebíč, Horácké folklórní sdružení, 1965, 1966.
- [10] BROŽOVÁ, Jana: *Český folk 90. let z pohledu dramaturgické tradice festivalu v Telči*. České Budějovice, Pedagogická fakulta, 2001.
- [11] BRTNÍK, Míla: *Tance českého Horácka*. 1. vydání, Jihlava, Horácké folklórní sdružení Jihlava, 1988.
- [12] BRTNÍK, Míla: *Zpěvník horáckých písní po lidech sebraných*. 1. vydání, Jihlava, Horácké folklórní sdružení Jihlava, 2004.
- [13] DVOŘÁK, P.: *Život a práce lidu Telčska*. 1. vydání, Jihlava, Muzeum Vysočiny v Jihlavě, 1989.
- [14] HOLÝ, L.: *Ze vzpomínek*. 1. vydání, Telč, Městský úřad Telč. 1990.
- [15] KONVALINKA, K.: *Horácké písně*. 1. vydání, Praha, 1940.
- [16] KREJČŮ, M.: *Horácký kroj*. 1. vydání, Telč, Městský úřad v Telči, 1914.
- [17] MÁTLOVÁ-DIVOKÁ, J.: *Horácký kroj z Telčska, Dačicka a Třeštska*. 1. vydání, Jihlava, Horácké folklórní sdružení Jihlava, 1983.
- [18] MODR, A.: *Hudební nástroje*. 2. vydání, Praha, Supraphon, 1982.
- [19] VLČEK, J.: *Pěvecký sbor Smetana v Telči*. 1. vydání, Telč, Pěvecko-hudební spolek Smetana Telč. 2004.
- [20] JENÍČKOVÁ, A.: *Francouzsko-česká hudební akademie*. 1. vydání, Telč, Dobrý duch s.r.o., 2007.

[21] SALÁKOVÁ, L.: Srdíčko, nebo Cordia?. *Telčské listy.*, č.6, červen, XVIII. ročník, Telč, Městský úřad telč, 2001. str. 16.

[22] <http://www.academie-telc.cz/index.php> [29. října 2009]

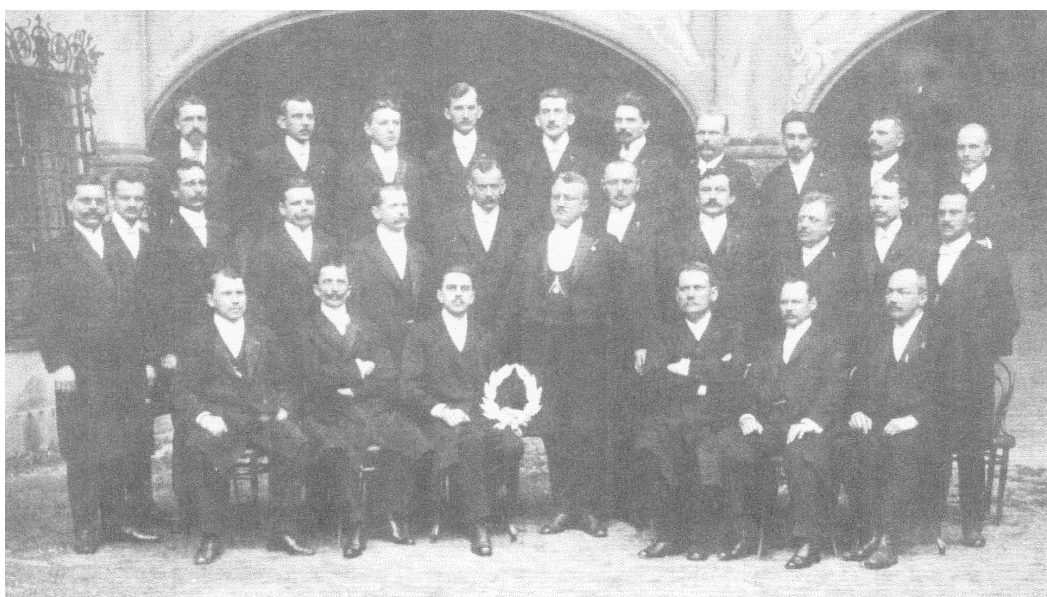
[23] <http://www.telckadechovka.cz/historie.html> [12. února 2010]

Seznam příloh

- Příloha 1:** Fotografie: Pěvecký sbor na závodech v Plzni 1912
- Příloha 2:** Fotografie: Mužský pěvecký sbor v roce 1943 po náboru nových zpěváků
- Příloha 3:** Fotografie: Dětský pěvecký sbor na jednom z koncertů v roce 1943
- Příloha 4:** Program koncertu dětského pěveckého sboru z roku 1943 společně s texty písní
- Příloha 5:** Fotografie: Současný pěvecký sbor pod vedením paní Kopečné
- Příloha 6:** Program veřejných přehrávek studentů Francouzsko-české hudební akademie
- Příloha 7:** Program koncertu profesorů ze dne 3. července 2007 v kostele sv. Jakuba
- Příloha 8:** Fotografie: Mužský oblek souboru Podjavoříčan
- Příloha 9:** Fotografie: Ženský kroj souboru Podjavoříčan
- Příloha 10:** Fotografie: Horácký dyndácký kvartet v Telči
- Příloha 11:** Rozhovor se současnou vedoucí souboru Podjavoříčan paní Mgr. Jindřiškou Šťastnou při příležitosti 20. výročí
- Příloha 12:** Zpravodaj z 30. července 2007
- Příloha 13:** Program festivalu Prázdniny v Telči z roku 2007

Příloha 1

Pěvecký sbor na závodech v Plzni v roce 1912

Příloha 2

Mužský pěvecký sbor v roce 1943 po náboru nových zpěváků

Příloha 3

Dětský pěvecký sbor na jednom z koncertů v roce 1943

Příloha 4

Program koncertu dětského pěveckého sboru z roku 1943 společně s texty zpívaných písní

HUDEBNÍ MÁJ 1943 péčí Kulturní rady.

ŘEDITELSTVÍ ÚJEZDNÍ HLAVNÍ ŠKOLY V TELČI.

PROGRAM KONCERTU

DĚTSKÉHO PĚVECKÉHO SBORU (účinkuje 200 dětí)

Sál kina.

ve dnech 5., 6. a 7. června 1943.

POŘAD:

1. *Prostov ke koncertu (uč. J. Janáček).*
2. Bohumír Pokorný: *Pozdrav.*
3. MUDr. Otto Mátl: *Modlitba májová.*
4. Bohumír Pokorný: *Jarní nálada.*
5. MUDr. Otto Mátl: *Dětský máj.*
6. František Chodura: *Vyletěla holuběnka.*
7. Josef Mátl: *Loučení, loučení.*
8. Dr. Jaromír Fiala: *Hrály duhy.*
9. Dr. Jaromír Fiala: *Komáři se ženili.*
10. Alois Pivný: *Ti pavlovský páni.*
11. František Lýsek: *Tovačov, Tovačov.*
- P ř e s t á v k a .*
12. František Lýsek: *Osiřelo dítě.*
13. Dr. Jaromír Fiala: *Letěla husička.*
14. Dr. Jaromír Fiala: *Na tý louce zelený.*
15. Dr. Jaromír Fiala: *Bezkyde, Bezkyde.*
16. Josef Mátl: *Tu kukačku.*
17. Josef Mátl: *Zaděla na buchy.*
18. Josef Mátl: *Když jsem to políčko vltáčil.*
19. Dr. Jaromír Fiala: *Marjána.*
20. Josef Mátl: *Čechy krásné.*

DIRIGENT: odb. uč. JOSEF MÁTL.

Heslo koncertu: Kveté máj - zpívá máj.

První sněženky, fialky, bledule a sasanky zahájily průvod slunného jara, za nimi petrklíče a pampelišky - a pak se rozjásaly květem třešně a jabloně. V něžných, křehoučkých šatečkách přibíhají ty děti jara, jejich dětské tvářičky a zářící očka volají: Jaro, jaro!

A za květy jara se hlásí s písní na rtech jaro bytostí lidských, naše děti. I ony přinášejí poselství jara, poselství naděje, víry a lásky, poselství nesmrtelného života.

Duše národa mluví svou mateřskou řečí, srdce národa zpívá národní písní. Ta zaznívá ukolébavkou děťátku v kolébce, hlaholí dětskými hlasy ve škole — i hlasy pasáčku na větrných pastviskách, posiluje unavené v práci, povzbuzuje zarmoucené, vdechuje sebedůvěru a nadšení, propůjčuje slova milujícím srdcím, jása v tanci, stírá slzy, v roucho písně se odívá modlitba prosby i díky Stvořiteli, ona v slzách doprovází drahé bytosti na zahradu hřbitovní, a vyplakavši se nad hrobem, vrací se zas k životu. Neboť jest to vpravdě píseň života, jejíž duch proudí a vane z pokolení na pokolení — dechem teplým, jako jest teplý dech jara.

A tak poslyšte s otevřenými srdci zpěv našich dětí, jež, samy jaro života, zpívají radost jara!

Texty písní a skladeb:

- 2. POZDRAV.** (*Prof. Method Divoký.*) *Věnováno telečským dětem.* *Bohumír Pokorný.*
V Telči jsou naše matičky, s pozdravem, hlaholem
poslyšte naše písničky! Vám do náručí letí,
Zpěvanky, boží děti, Vám do náručí letí.
s pozdravem, hlaholem,
- 3. MODLITBA MÁJOVÁ.** (*Věnováno telečským dětem - první provedení.*) *MUDr. Otto Mátl.*
Ráj duším našim nadešel, a všude samý zpěv ó, jásej duše má, zpěv lásku opěvá, práci žehná,
a na tvářích zjev růžový to radosti je naši projev, Ty, Bože, žehnej vlasti mé a sílu dej;
zpěv od srdce k Vám zalétá a plní český kraj, ó, spáso nadhvězdna, tam spěje prosba má.
Bůh lidu svému sílu dá a písní naší práci žehná, Ty, otče, žehnej vlasti mé a zdaru přej. Nám dej —
požehnej!
- 4. JARNÍ.** (*J. V. Sládek.*) *Věnováno telečským dětem - první provedení.* *Bohumír Pokorný.*
1. Až se jaro vrátí, ó to bude ráj, 2. Luka budou vonět, stromy budou kvést,
zelenat se bude celý širý kraj. skřivánek se bude vzhůru k nebi nést.
Slunce bude hřátí, větřík teple dout, Rozletí se vzhůru, v oblačnou až říš,
potok bude šumět, sproštěn zimních pout. a srdéčka naše vzletnou ještě výš.
- 5. DĚTSKÝ MÁJ.** (*J. V. Sládek.*) *MUDr. Otto Mátl.*
Máj, máj, máj, na housličky hraj, líbou píseň každý ptáček zpívá,
každý ptáček hnízdo staví, na housle hraj, na housle hraj,
černý, modrý, popelavý, je jich plný háj, každý zpěváček Boha chválí a svým tu zpěvem slaví máj.
na housličky hraj, To je máj.
- 6. VYLETĚLA HOLUBĚNKA** (*česká*). *František Chodura.*
1. Vyletěla holuběnka ze skály, 3. Nebyla to holuběnka, byl to pták,
probudila modré oči ze spaní. když mě nechceš, má panenko, nechej tak.
2. Kdyby byly modré oči nespaly, 4. Když mě nechceš milovati, nechtěj si,
byly by tu holuběnku dostaly. bude si mě namlouvatí hodnější.
- 7. LOUCĚNÍ** (*česká*). *Josef Mátl.*
1. Loučení, loučení, což je to těžká věc, 2. Když jsme se loučili, oba jsme plakali,
když se musí rozloučiti a od sebe odejítí oba jsme si do jednoho, do šátečku do bílého
s panenkou mládence. oči utírali.
- 8. HRÁLY DUDY** (*česká*). *Dr. Jaromír Fiala.*
1. Hrály dudy u Pobudy, já jsem je slyšela, 3. Pekla vdolky z bílé mouky, syřala je perníkem,
dávaly mně kominika, já jsem ho nechtěla, podávala do komůrky Honzíčkovi okýnkem.
a já radši krejčího, to je něco lepšího, „Jez, Honzíčku, sou dobrý, sou perníkem sypaný,
ušije mi šněrovačku ze samýho zlatýho. jestliže ti budou chutnat, napeču ti zas nový“.
- 9. KOMÁŘI SE ŽENILI** (*moravská*). *Dr. Jaromír Fiala.*
1. Komáři se ženili, bzum, bzum, ženili, 5. Neplač, muško, co ti je,
kapky vína neměli, bzum, bzum, neměli. však ti komár ožije.
2. Přiletěl tam slavíček, 6. Těžké jeho ožiti,
přines vína žejdlíček. když je na smrt zabítý.
3. Komáři se opili, 7. Sádlo z něho vybrali,
až komára zabili. za pět zlatých prodali.
- 10. TI PAVLOVSKÝ PÁNI** (*horácká z Pavlova - první provedení*). *Alois Pivný.*
1. Ti pavlovský páni, když šli na zajíce, 3. Střelil na ni zrovna, myslil, že je sova,
ztratili paruku u suchý jedlice. to byla paruka s hlavy purkmistrova.
2. Chaloupeckej hajnej, když šel na čekanou, 4. Střelil na ni z rána, myslil, že je vrána,
uviděl paruku celou roztrhanou. to byla paruka od vran roztrhaná.
- 11. TOVAČOV** (*moravská*). *František Lýsek.*
1. Tovačov, Tovačov, tovačovský zámek, 2. Tovačov, Tovačov, tovačovský hatě,
nebyl bych vojákem, kdyby ne galánek. nemohu, má milá, zapomenout na tě.
Hujja hujja, hujja hujja, hujja hujja, 3. Jednou zapomenu, po druhé vzpomenu,
hujja hujja hujja. po třetí, má milá, slzy mě polejí.

12. OSIŘELO DÍTĚ (česká).

1. Osířelo dítě o půl druhém létě.
2. Když už rozum bralo na matku se ptalo.
3. Ach, táto, tatičku, kam jste dal matičku.
4. Tvá matka tvrdě spí, žádný ji nevzbudí.
5. Na hřbitově leží, nedaleko dveří.
6. Když dítě slyšelo, na hřbitov běželo.
7. Ach, mámo, mamičko, promluvte slovíčko.
8. Ach, dítě, nemohu, mám na hlavě hlínu.
9. A na srdci kámen, hoří jako plamen.
10. Běž, dítě, běž domů, máš tam jinou mámu.
11. Ta není tak milá, jako vy jste byla.
12. Když má chleba dát, třikrát jej obrátí.
13. Když vy jste dávala, vy jste mazávala.
14. Běž domů, mé dítě, zítra na úsvitě přijdu, vezmu si tě.
15. Jeden den stonalo, druhý den skonalo, třetí pohřeb mělo.

*František Lýsek.***13. LETĚLA HUSIČKA (česká - první provedení).**

1. Letěla husička, letěla s vysoká, nemohla doletět, spadla do potoka.
2. Ach, můj Bože milý, už jsem dolétala, už jsem těch svých dětí tady zanechala.
3. Moje drobné děti nedělají škody, plovou po potoce, napijou se vody.

*Dr. Jaromír Fiala.***14. NA TÝ LOUCE ZELENÝ (česká).**

1. Na tý louce zelený pasou se tam jeleni, pase je tam mysliveček v kamizolce zelený.
2. Počkej na mě, má milá, zastřelím ti jelena, aby se ti zalíbila myslivecká halena.
3. Počkej na mě, mé srdce, zastřelím ti zajíce, aby se ti zalíbila myslivecká čepice.
4. Ne tak, ne tak, ne prudce, vždyť to nejde od srdce, ne tak ráda kamizolu, jako ráda myslivce.

*Dr. Jaromír Fiala.***15. BESKYDE, BESKYDE (valašská).**

1. Beskyde, Beskyde, kdo po tobě ide? Černoooký bača ovečky zatáča.
2. Aj, báčo, báčo náš, černú košulku máš, kdo ti ju vypere, keď maměnky nemáš.
3. Nemám já maměnku, ale mám galánku a ta mně vypere černú košulenu.
4. Dyž mně ju vypere, ať mně ju vyváli, až půjdu k muzice, každý mňa pochválí.
5. Všeci se starají o moju chudobu, a já sa nestarám, chvála Pánu Bohu.
6. Všeci se ženijá, vojny se bojjjá a já sa nežením, vojny se nebojjm.

*Dr. Jaromír Fiala.***16. TU KUKAČKU . . . (horácká z Beranova na Jiřlavsku - první provedení).**

1. Tu kukačku v tom háječku slyším stále kukat, moji ze všech znejmilejší slyším stále plakat.
2. Proč pak pláčeš a naříkáš, co tě stále bolí? Pravila mi tvá matička, že nebudem svoji.

*Josef Mátl.***17. ZADĚLALA NA BUCHTY (horácká ze Sulkovce na Kunštátsku - první provedení).**

1. Zadělala na buchty studenou vodou. Na kolenáči vářila, pořad mu je chváila, že dobrý budou.
2. Potom mu je mastila svičkou lojovou, aby jemu zapcala hubu dudlavou.

*Josef Mátl.***18. KDYŽ JSEM TO POLÍČKO VLÁČIL (horácká z Pavlova na Třeštsku - první provedení).**

1. Když jsm to políčko vláčil, někdo mi s mou milou tančil, já nechal koničky stát, šel jsem se na ni dívat.
2. Jak mi to nemá bejt líto, když já si vzpomenu na to, holku mi z kola vzali, ještě mi nařezali.

*Josef Mátl.***19. MARJÁNA.**

1. Na naši Marjánu kos volal po ránu: „Z postele ven, ven, ven, co jsi tak ospalá, žes ještě nevstala, je bílý den, den, den“.
2. Marjána kosovi nevrdle odpoví: „Mám na tě zlost, zlost, zlost, honíš mi z postele a je dnes neděle, času je dost, dost, dost“.

*Dr. Jaromír Fiala.***20. ČECHY KRÁSNÉ (česká).**

1. Čechy krásné, Čechy mé, duše má se s touhou pne, kde ty vaše hory jsou zasnoubeny s oblohou.
2. S oblohou a nebesy, kde přemýšlí na plesy anděl světlem oděný k slávě páně stvořený.
3. Pán ten stvořil také vás, slavné Čechy, vlasti krás. Anděla vám s nebe dal, váš by národ k zpěvu zval.
4. A ten národ pje rád! V žalmech však i touhu znát, by ten anděl chránil Čech do skonání věků všech.
5. Proto, krásné Čechy mé, duše má se s touhou pne, kde ty vaše hory jsou zasnoubeny s oblohou.

*Josef Mátl.***Na přídavek: 21. IŠLA MARINA . . . Slovácká - čtyřhlasý kánon.**

1. Išla Marina od Hodonína šuhajček za ňou s holbičkou vína.
2. Počkaj, Marina, napij sa vína, budeš červená ako malina.
3. Nechcem já vína, ani palenia, mala bych potom srdce bolemia.

Příloha 5

Současný pěvecký sbor pod vedením paní Kopečné

Příloha 6

13. ročník / XIII. édition

FRANCOUZSKO-ČESKÁ HUDEBNÍ AKADEMIE
V TELČI

ACADÉMIE FRANCO-TCHÈQUE DE MUSIQUE
DE TELČ

Veřejná přehrávka / Répétition publique

9. ČERVENCE / LE 9 JUILLET

Sál Základní umělecké školy / Salle de l'école de musique

Program / Programme

S. Prokofjev : Sonáta op. 94 1. věta - Moderato	Veronika Klírová (ČR) – flétna / flûte Silvie Ježková (ČR) – klavír / piano
Cl. Schumann : Romance 1. věta	Clément Noël (FR) – hoboj / hautbois Miloslava Machová (ČR) – klavír / piano
D. Milhaud : Sonate	Jan Fix (ČR) – klarinet / clarinette Miloslava Machová (ČR) – klavír / piano
P. Dukas : Villanella	Hana Lišková (ČR) – lesní roh / cor Hélène Peyrat (Francie) – klavír / piano
R. Strauss : Concert en Ré 1., 2. věta	Philippe Tondre (FR) – hoboj / hautbois Miloslava Machová (ČR) – klavír / piano
J. Brahms : Sonata S dur 1. a 2. věta	Zdeňka Procházková (ČR) – viola / alto Hélène Peyrat (FR) – klavír / piano
J. Françaix : Thèmes et variations	Hiroe Futada (Japonsko) – klarinet / clarinette Miloslava Machová (ČR) – klavír / piano
W. A. Mozart : Concerto in Ut K. 314 2. věta	Jana Kopicová (ČR) – hoboj / hautbois Miloslava Machová (ČR) – klavír / piano
D. Šostakovič : Klavírní trio e moll op. 67 3. věta largo, 4. věta allegretto	Ludmila Štětínová (ČR) – housle / violon Marie Waldmannová (ČR) – violoncello / violoncelle Lucie Čížková (ČR) – klavír / piano
Udo Hartlmayerová : Tango pro 8. cell	Komorní soubor „náš Jyrka“

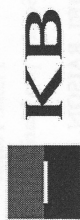

**Program slavnostního koncertu profesorů
Francouzsko-české hudební akademie
v Telči**

kostel sv. Jakuba v Telči
sobota 7. července 2007 v 19 hod.

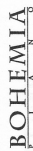
**Programme du concert solennel
donné par les professeurs
de l'Académie franco-tchèque de musique
de Telč**

église St. Jacques à Telč
samedi 7 juillet 2007 à 19h00

Une société de VINCI

Advokátní kancelář
Čisarf, Češka, Smutný a spol.

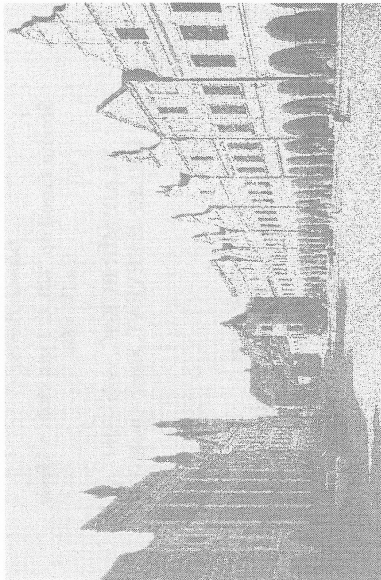
Mediální partner:

Ministerstvo kultury ČR

Kraj Vysočina

13. ročník
XIIIe année

Charles Koechlin

4 malé skladby pro housle, lesní roh a klavír

ANDRÉ CAZALET, lesní roh – cor

JAN TALICH, housle – violon

MILOSLAVA MACHOVÁ, klavír – piano

Dimitrij Šostakovič

Sonáta d moll

I. a II. věta

JIRÍ BÁRTA, violoncello - violoncelle

HĚLĚNE PEYRAT, klavír – piano

Johannes Brahms

Sonáta f moll op. 120, č. 1 pro violu a klavír

I. a IV. věta

VLADIMÍR BUKAČ, viola – alto

HELENE PEYRAT, klavír – piano

François Borne

Fantaisie sur Carmen de Bizet

CATHERINE CANTIN, flétna – flûte

SILVIE JEŽKOVÁ, klavír – piano

PŘESTÁVKA ♪-♪-♪-♪-♪-♪ ENTRACTE

W. A. Mozart

Hobojový kvartet KS 370

JÉRÔME GUICHARD, hoboj – hautbois

JAN TALICH, housle – violon

VLADIMÍR BUKAČ, viola – alto

JIRÍ BÁRTA, violoncello – violoncelle

François Poulenc

Sonáta pro klarinet a klavír

MICHEL RAISON, klarinet - clarinette

MILOSLAVA MACHOVÁ, klavír – piano

Pablo de Sarasate

Cikánské melodie

JAN TALICH, housle – violon

SILVIE JEŽKOVÁ, klavír – piano

Příloha 8

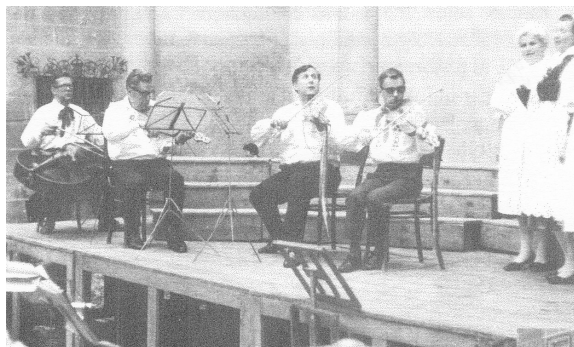
Mužský oblek souboru Podjavoříčan

Příloha 9

Ženský kroj souboru Podjavoříčan

Příloha 10

Horácký dyndácký kvartet v Telči

Příloha 11

Rozhovor se současnou vedoucí souboru Podjavoříčan paní Mgr. Jindřiškou Šťastnou při příležitosti 20. výročí

Jak dlouho jste členkou folklórního souboru?

„Od jeho počátku jsem členkou muziky souboru – tzn. 20 let.“

Kdo nebo co Vás do souboru přivedlo?

„Po vysoké škole jsem měla potřebu pokračovat v aktivním muzicírování. Zakladatelka souboru paní Jana Návratová byla mojí bývalou učitelkou a zároveň jsme spolupracovaly na jiných hudebních akcích.“

Po panu Novákovi jste byla zvolena do čela souboru. Stala jste se „prezidentkou souborů“. Jak dlouho tuto funkci zastáváte a co je její náplní?

„Tuto funkci zastávám 6 let a mým úkolem je zařizovat managerské záležitosti (smlouvy, zájezdy, ...) a spolupracovat s paní Návratovou při řízení činnosti souboru.“

Paní Návratová působí od založení souboru jako choreografka všech pásem. Podílíte se také na přípravách, úpravách nebo tvorbě hudebního doprovodu?

„Na úpravách písní spolupracujeme s osvědčenými muzikanty – praktiky, v současné době některé úpravy (díky technice) dělá i člen souboru Robert Bikár. Na drobných „technických“ úpravách spolupracují všichni členové muziky.“

V letošním roce oslavil Podjavoříčan 20. výročí svého založení. Kdybyste se měla ohlédnout a připomenout nejdůležitější okamžiky souboru, které by to byly?

„Rozhodně všechny zahraniční zájezdy, které soubor stmelují a zároveň jsou odměnou za práci. Všechny pravidelné akce – Ples, Masopust, Velikonoce, Betlém.“

A budoucnost souboru? Na co se těšíte a čeho se naopak obáváte?

„Těším se na příliv mladé energie a chutí něco dělat navíc. Bojím se, aby vydrželi ti starší, kteří už hodně umí a jsou oporou pro všechny akce.“

K oslavě 20. výročí jste připravili hezký večer, na který jste pozvali všechny bývalé členy. Byla jste s průběhem akce spokojená?

„Nadmíru. Celý program a oslava proběhla bez jakýchkoli problémů. Velmi se povedlo překvapení „Podjavořičan po 20 letech“ (neboli nové Babkovské a dědkovské pásmo) a poté společné tancování prvního pásma „Blejskání“, kdy se zapojili bývalí muzikanti, zpěváci, tanečníci (cca 100 lidí) a všichni ještě pořád uměli. To byla „třešnička na dortu“ celé akce.“

V Telči proběhl několikrát Mezinárodní folklórní festival. Myslíte, že se ještě někdy uskuteční?

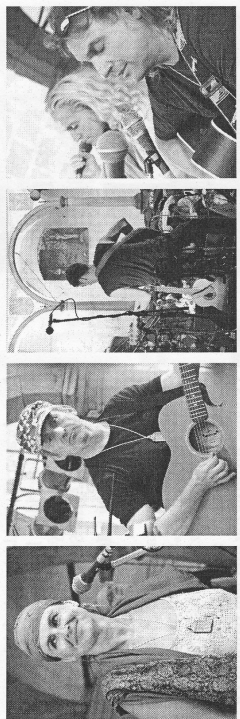
„Mezinárodní festivaly pořádané souborem byly krásnou akcí, ale s lety velmi rostly náklady na akci (cca 700 000,-) a zároveň byly velmi náročné na organizaci. Navíc byly velmi ovlivněny počasím – v Telči neexistuje krytý prostor akcí, a proto jsme od jejich pořádání upustili. Momentálně nepředpokládám, že bych je obnovili.“

Děkuji za zodpovězení otázek.

VČERA DNES ZÍTRA

pondělí 30. července

Asonance

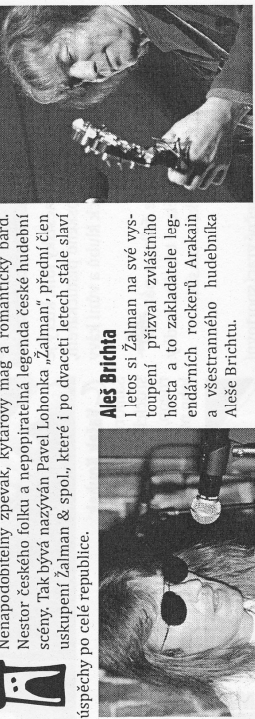
Franta černý

Honzka Brož

Devítka

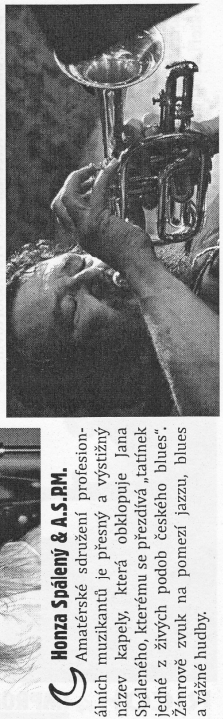
DNES Za je jemnocitný kytarový mix doplněný basou a akordeonem. **Přelet M.S.** Aranžmá písní Přeletu M.S. je založené především na vokálech doplněných kytarou. V repertoáru mají písně své, převzaté i lidové. Zazpívají i večer na nádvoří.

Žalman & spol. Nenapodobitelný zpěvák, kytarový mág a romantický bard. Nestor českého folku a nepopíratelná legenda české hudební scény. Tak bývá nazýván Pavel Lohonka „Žalman“, přední člen uskupení Žalman & spol., které i po dvaceti letech stále slaví úspěchy po celé republice.

Aleš Břichta

I letos si Žalman na své vystoupení přizval zvláštního hosta a to zakladatele legendárních rockerků Arakain a všestranného hudebníka Aleše Břichtu.

Honza Spálený & A.S.P.M.

Amatérské sdružení profesionálních kapel, která obklopuje Jana Spáleného, kterému se přezdívá „tatínek jedné z živých podob českého blues“. Žánrově zvuk na pomezí jazzu, blues a vážné hudby.

ZÍTRA 31.7.

úterý 31. července

Oprava nástrojů

Až do pátku budete mít možnost dát si všechny svoje kytary, housle, violy, mandoliny, basy a violončella dát opravit od profesionálů. **Chelská Integrovaná střední houslařská škola a STRUNAL.CZ** as. Luby zajišťují zdarma opravy strunových hudebních nástrojů v místní ZUŠ.

Ľaboo je pražský městský folk, který je cítit ohněm trampského písničkáření, ale i kouřem cigaret z rock klubů a vůní kávy z jazzových kaváren.

Honzkova cesta Směsice folku s pár kapkami inspirace ze světové tradiční hudby. Latinsko-americké, africké a romské.

Sportovní dílna Dnes ráno se do Telče konečně vrací sportovní dílna. Pro Vás všechny, kteří jste již znavení námahou spojenou s užíváním si festivalu a potřebujete si odpočinout u nějakého sportu. Chystáme všemožné i netradiční druhy sportů. Od klasického fotbalu, přes florbal a frisbee až po golf. Pro více informací o místě a času konání se ptejte na festivalových informacích, nebo některého z pořadatelů, kteří už od pohledu vypadají sportovně.

Bran

Vznikl v Praze při náhodném setkání hudebníků z Bretaně, Čech, Irska a Austrálie. Frontman Branu Dewi Pajot, který se narodil v Bretani na konci světa, hraje bravurně na klarinet, irský bombard, whistle a didjerído. Jeho hlasové schopnosti jsou vynikající a vyrazem vám připomene legendárního Alana Stivella.

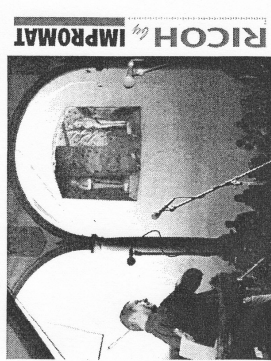
Jan Hrubý a Kukulín

I když Jan Hrubý začínal jako rocker, neza-pře v sobě zájem o hudbu „severozápadu“. Muzika Kukulína vychází z keltských kořenů a mnohé z jejich singlů jsou obsahově a stylově inspirovány literární tvorbou J.R.R. Tolkiena. Kromě houslí můžete slyšet akordeon Rudy Hálka a hboj Jana Koláře.

Vášek Koubek

Samorost, který je pevně zakořeněn v našich srdcích. Je nejen výtečným hráčem na akordeon, ale i nezapomenutelným vypravěčem. Jeho písně jsou jako život. Hořkosladké.

FOLK & COUNTRY LÉTO S KOZLEM

PRÁZDNINY V TELČI NEJSOU FESTIVAL, ALE ZPŮSOB ŽIVOTA! **2007** VE SPOLUPRÁCI S MĚSTEM TELČI A STÁTNÍM ZÁMKEM V TELČI

27.7. pátek	KOCOURI 17:00 h.	LĚTAJÍCÍ RABÍN ZAHÁJENÍ NA ZÁMKU KDYŽ NEŽELE "KOŠER" PŘESTO "JIDIS" A "CUZAMEN"	PROLOG: 26.7. IYASA čtvrtek	ZIMBABWE AFRICA	INKULULEKO YABATSHA SCHOOL OF ARTS
28.7. sobota	KLUB 20:00 h.	TARA JAVORY	FUKI	NOCHM.. TURNA	
29.7. neděle	KLUB 20:00 h.	ASONANCE & DEVÍTKA	FRANTA ČERNÝ & KAREL HOLAS & ČECHO MORU	JAUVAJS	JELIBO TROCHU IRSKÉ MUZYKY
30.7. pondělí	KLUB 20:00 h.	PRELET & ŽALMAN & BRICHTA M.S. ALEŠ		A.S.P.M.	HONZA SPALENÝ & SI ZAHOŘEL
31.7. úterý	KLUB 20:00 h.	BRAN & JAN HRUBÝ & KUKULÍN		VOŠEK & KOUBEK	TRACHTEN BESSA KAVIA SIKORU JAKO DUBŘIN...
1.8. středa	KLUB 20:00 h.	SLIOTAR & JANET ROBIN & DUSILOVÁ NOVEMBER 2nd	LENKA	SLIOTAR	KAŠA GARCIA a IURČO MALINA a MALINKAND...
2.8. čtvrtek	KLUB 20:00 h.	PAVLINA JIŠOVÁ & DRUHÁ TRÁVA		GARCIA	
3.8. pátek	KLUB 20:00 h.	JARRET & FERNANDO SAUNDERS	ESP	SON CALIENTE	PETR HORKÝ MI NĚPĚJÁVA
4.8. sobota	KLUB 20:00 h.	TALÍRE - TANIÈRE	AMORÁLNÍ KLAUNIÁDA hraji: BILBO a ŠTEVO	režie: ČIBOR TURBA	CELTIC CROSS
5.8. neděle	KLUB 20:00 h.	JEN MVI RYVOLA & NEZMARI		STRANICI	MÍRA OŠANEC a
6.8. pondělí	KLUB 20:00 h.	REDL & SAMSON & JANOUŠEK		LAVASH	NESTÍHÁME a JUSTIN ZEPREJ TIBETI MĚKATI
7.8. úterý	KLUB 20:00 h.	& BOKOMARA & URBANKOVÁ & FLERET JURA PLOCEK & JITKA ŠURANSKÁ		CINDŽI RENTA	DECHBEROUCÍ ROMSKÁ JÍZDA
8.8. středa	KLUB 20:00 h.	JABLON & HRADIŠTAN		TRCHOVA	MARTINA
9.8. čtvrtek	KLUB 20:00 h.	CIMBAL MICHAL PROKOP & FRAMUS 5 CLASSIC		JANA & KÚN	STĚLICKOVÁ
10.8. pátek	KLUB 20:00 h.	NJOREK VLADIMÍR MĚRTA MIŠÍK & ETC.		VÍTA ROBINSON	MARCHIK
11.8. sobota	KLUB 20:00 h.	DIVADLO NESLYŠIM	POJĎ DO MÉHO SVĚTA muzikanti z ČAMKŮŠOU a TARAFUKI	TR & BAND	PRÍTEL ČLOVĚKA
12.8. neděle	KLUB 20:00 h.	KOA & BĀRA HRZÁNOVÁ & CONDURANGO		VÄRTTINÄ	ve 20:00 hod. na nádvoří zámku

Prázdniny v Telči

"KOCOURI" v 17:00 h. - NÁMĚSTÍ * HLAVNÍ SCÉNY v 19:30 h. (DIVADLA ve 20:00 h.) - ZÁMEK * "NOCTURNA" asi ve 22:30 h. - SKLEPNÍ KLUB * KAPACITA JE OMEZENÁ * ZMĚNA VYHRAŽENA * KONÁ SE ZA KAŽDÉHO POČASÍ * VÝSTAVY * TVŮRČÍ DÍLNY

VÝLETY * HAPPENINGY * PERFORMANCE * FANTAZIE * PARAGLIDING * INTERNET V TELČI * ČAJOVNA * PARNÍ MAŠINKY...

PRÁZDNINY VE MĚSTĚ ŠTASTNÝCH LÁSEK

www.prazdninyvtelci.cz

PSJ HOLDING

CHESTERTON.

RICOH IMPROMAT

OptoNet

Region 87.9

LIDOVÉ NOVINY

eon